

ut opplev perlene ved Østfoldkysten

mari fasting
NTNU 2010 / 2011
fakultetet for arkitektur og billedkunst
institutt for byggekunst, historie og teknologi
veiledere: gro rødne og arnstein gilberg

// Oppgaven

Bakgrunnen for oppgaven er et ønske om å undersøke hvordan samspillet mellom arkitektur og natur kan inspirere folk til fysisk aktivitet?

Oppgaven består av et mulighetsstudie der jeg utarbeider et forslag til en helhetlig plan for utviklingen av Østfolds kystlinje med tilhørende naturperler for å skape økt fysisk aktivitet blant befolkningen i Østfold. Med utgangspunkt i mulighetsstudien velger jeg ut tre naturperler ved Østfoldkysten og ser hvordan jeg kan utforme de tre ulike naturperlene i praksis.

Jeg ønsker å prøve ut hvordan en ved hjelp av arkitektur kan sette naturen i relieff, legge til rette for opplevelse og aktivitet, og på denne måten skape en større interesse for i naturen.

// Hvorfor ?

Norge er blitt rammet av en trend der befolkningens fysiske aktivitetsnivå reduseres, samtidig som samfunnet de siste tiår har blitt tilrettelagt på en måte som gjør hverdagen enklere og mer smidig. Konsekvensene av redusert fysisk aktivitet er at livsstilsykdommer øker i alle aldersgrupper, og dette tenderer gradvis mot å bli et samfunnsproblem. Samtidig har de medisinske fremskrittene gitt økt levealder. Det er dermed et paradoks at den norske folkehelse aldri har vært bedre, samtidig som man i helsesektoren står foran større utfordringer enn man noen sinne har hatt tidligere.

Det er derfor viktig å understreke at fysisk aktivitet er et svært effektivt tiltak for mange livsstilssykdommer.

Om en skal nå målet til helsedirektoratet om økt aktivitet i befolkningen, må en iverksette noen tiltak. Undersøkelser viser at en kan få flere fysisk aktive dersom en legger til rette for ulike aktiviteter lokalt, spesielt om det finnes lavterskeltilbud og dersom tilbudene er tilgjengelig for alle.

// Hvor ?

Prosjektet tar for seg kystlinjen i Østfold som et strategisk utgangspunkt for aktivitet. Oppmerksomheten er rettet mot Kyststien og dens tilgrensende natur- og friluftsområder.

Østfoldkysten omfatter flere små tettsteder med en rekke friområder, mindre naturreservater, en større nasjonalpark, samt mange fine badestrender, historiske fornminner og en rekke rekreasjonsområder.

Kyststien har blitt utviklet siste årene, men er enkelte steder ikke ferdigstilt. Prosjekt Kyststien startet i 2004 som et samarbeid mellom Østfolds kystkommuner og Bohuslän, Sverige - et samarbeid som resulterte i EU-midler i perioden 2004 - 2007.

// Hvordan?

Kan arkitektur i naturen inspirere folk i fysisk aktivitet og sette naturen og landskapet i fokus?

For å besvare dette spørsmålet velger jeg å utarbeide en helhetlig strategi for skjærgårdsnaturen langs Kyststien i Østfold med tilhørende friluftsområder og naturperler. Strategien er å lage en mulighetsstudie for å øke aktiviteten blant befolkningen gjennom å retter oppmerksomheten mot tre overordnede områder.

Det første delen av mulighetsstudien tar utgangspunkt i den eksisterende Kyststien i Østfold og skisserer tiltak for hvordan en kan videreutvikle og bygge opp under dens prinsipper.

Den andre delen retter oppmerksomhet mot økt aktivitet langs Østfoldkysten og vil samtidig belyse mulige tiltak for hvordan en kan håndtere dette med tanke på slitasje av sårbare områder.

Det tredje tiltaket skisserer en plan for den arkitektoniske utformingen og tilretteleggingen av naturperlene.

Med utgangspunkt i mulighetsstudien har jeg valgt ut tre naturperler der jeg utarbeider en plan for arkitektoniske grep for hvordan en kan forsterke og synliggjøre naturen. Jeg har tatt for meg naturperlene Lille Danmark [Rygge], Mærrappanna [Fredrikstad] og Stuevika [Hvaler].

Kilder og ytterligere informasjon se heftetene;

Forarbeid og Mulighetsstudie: økt fysisk aktivitet ved Østfoldkysten

Med utgangspunkt i veilederne Østfold kystsoneplan (2006) og Handlingsplanen for fysisk aktivitet, (Departementene; en fellesinnstilling, 2005-2009) ønsker jeg å legge til rette for aktiv bruk av skjærgårdsnaturen med hjelp av arkitektoniske grep som skal belyse og sette naturen i fokus. Jeg vil med dette trigge flere til å komme seg ut og oppleve perlene som finnes i langs Østfoldkysten.

Mulighetsstudien skal gi føringer for den videre planlegging og prosjekteringen av mitt masterprosjekt. Jeg ønsker å skissere noen retningslinjer som kan danne rammer for en helhetlig strategi som bærende for videreutviklingen av Kyststien og andre naturperler langs Østfoldkysten. Samtidig ønsker jeg å skissere noen retningslinjer for hvordan en kan utvikle de aktuelle stedene med henblikk på bruk og aktivitet ved naturperlene. Det blir fokusert på å lage robuste og gode arkitektoniske løsninger som er med på å synliggjøre Østfolds naturgitte og historiske og kulturelle kvaliteter.

1 : Kyststien skal utbedres, utvides og framstå som tydelig

Ved å bygge opp under Kyststiens prinsipper, vil det være mulig å videreutvikle den. Dette innebærer at en må utvide Kyststien og legge til rette for kyststitraser i områder der den ikke er en del av i skjærgårdsnaturen i dag. Samtidig omfatter planen tiltak for å gjøre Kyststien tydeligere for allmennheten.

2 : Naturperlene langs Kyststien skal gi inspirasjon og være naturlige turmål

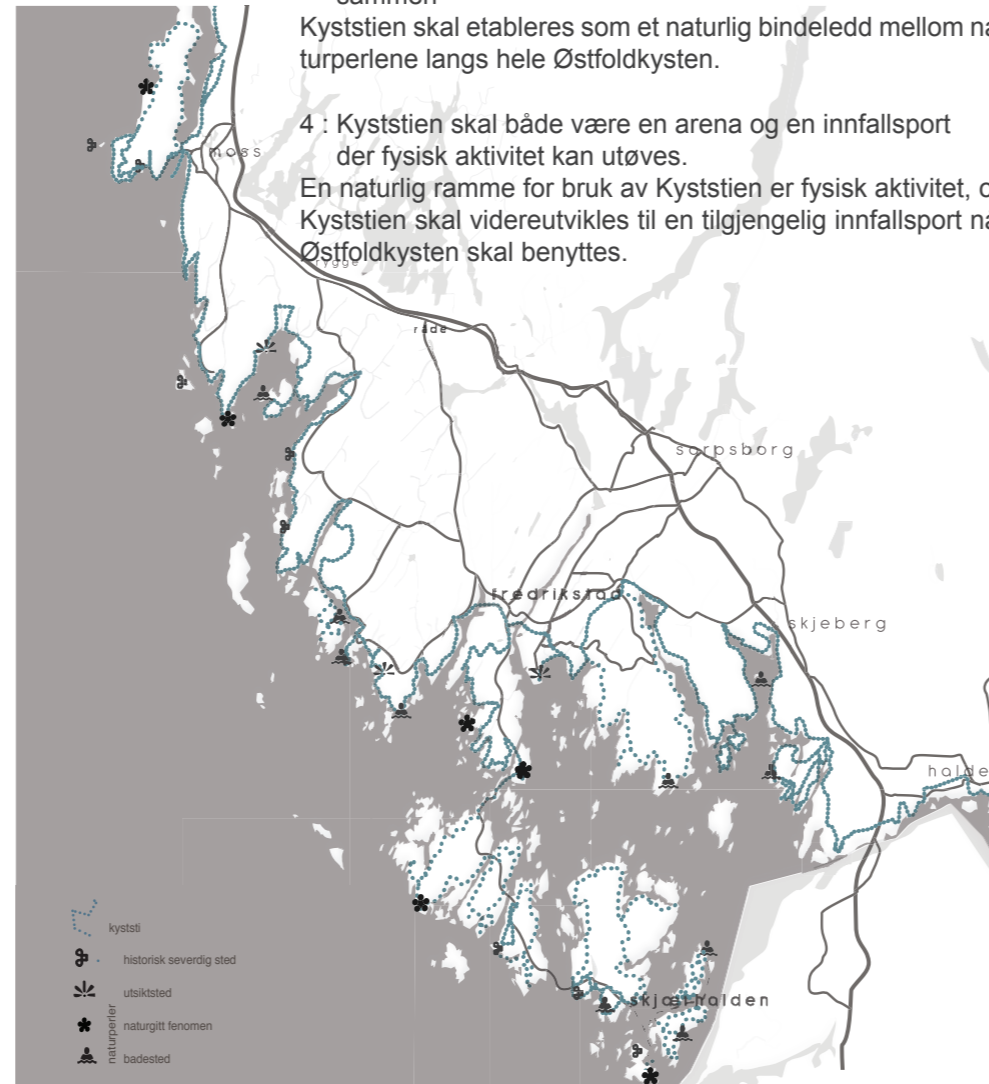
Naturperlene langs Kyststien skal legges tilrette slik at de fungerer som inspirasjon og turmål som kan inspirere ulike brukergrupper til å komme i kontakt med naturen og utøve fysisk aktivitet.

3 : Kyststien skal være limet som binder naturperlene sammen

Kyststien skal etableres som et naturlig bindeledd mellom naturperlene langs hele Østfoldkysten.

4 : Kyststien skal både være en arena og en innfallsport der fysisk aktivitet kan utøves.

En naturlig ramme for bruk av Kyststien er fysisk aktivitet, og Kyststien skal videreutvikles til en tilgjengelig innfallsport når Østfoldkysten skal benyttes.

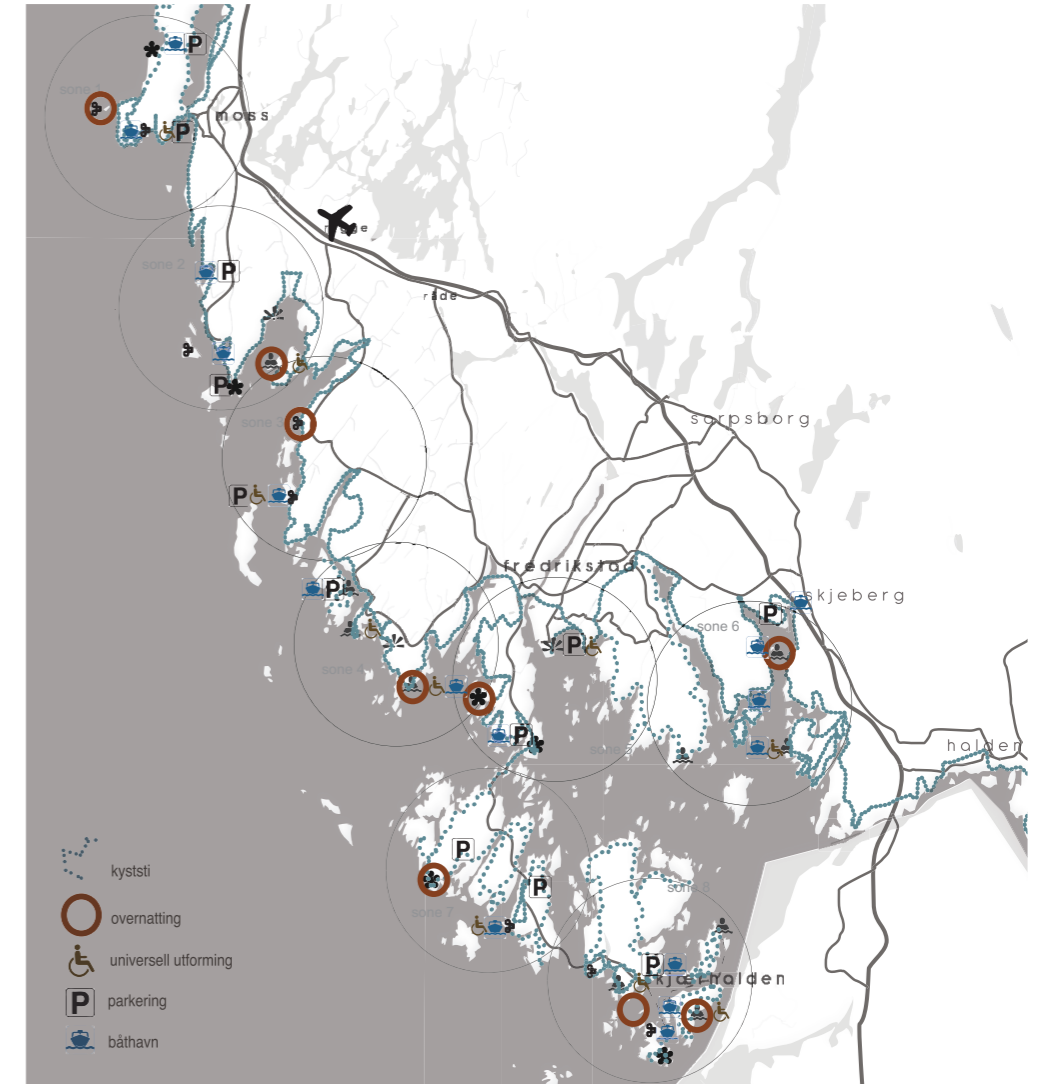

1 : Etablere soner som kan ivareta bestemte funksjoner

For å ta høyde for spenningsfeltet mellom økt fysisk aktivitet ved Østfoldkysten og økt belastning på skjærgårdsnaturen vil det være nødvendig med en strategisk plan for bruken. Planen tar utgangspunkt i å etablere soner som skal ivareta bestemte funksjoner.

2 : Hver sone skal kunne ivareta bestemte funksjoner

Innenfor hver sone skal det utformes retningslinjer som ivaretar bestemte funksjoner som skal danne føringer for bruken av naturperlene. Det skal samtidig legges til rette for godt synlige kyststitraser, parkeringsplasser, båthavner, universelt utformede naturperler og overnattingssteder.

: Synliggjøre og forsterke kvaliteter ved naturperlene

1 : Tre ulike arkitektoniske nivå skal forsterke og synliggjøre naturperlene

Naturperlene skal synliggjøres, og deres kvaliteter forsterkes gjennom bruk av arkitektoniske virkemidler ved å sette naturen i fokus.

Med utgangspunkt i aktiv bruk av naturen blir det foreslått tre arkitektoniske nivåer for utviklingen av naturperlene; stopperperler, dagsperler og overnattingsperler.

2 : De ulike arkitektoniske nivåene skal ha en naturlig spredning langs kysten.

Variasjonen i tilbudene for de arkitektoniske nivåene og de tilrettelagte naturperlene foreslås jevnt fordelt langs kysten. Intensjonen er at tilbudene skal nå så mange brukergrupper

som mulig.

3 : Retningslinjer for ulike funksjoner på de arkitektoniske nivåene

Det er utformet en plan som beskriver hvilke funksjoner det bør legges tilrette for ved de arkitektoniske nivåene. Planen har til hensikt å være til hjelp og veiledning ved tilretteleggingen av naturperlene.

4 : Spilleregler for utformingen av de arkitektoniske nivåene

Det er utarbeidet retningslinjer for de arkitektoniske grepene som skal gjøres. Det er satt fokus på at de arkitektoniske grepene skal kontrollere slitasjen på naturen, og det er naturen som skal legge føringer for de arkitektoniske grepene: bærekraft og miljø; differensiert universell utforming, helhetlig og gjenkjennelig materialbruk

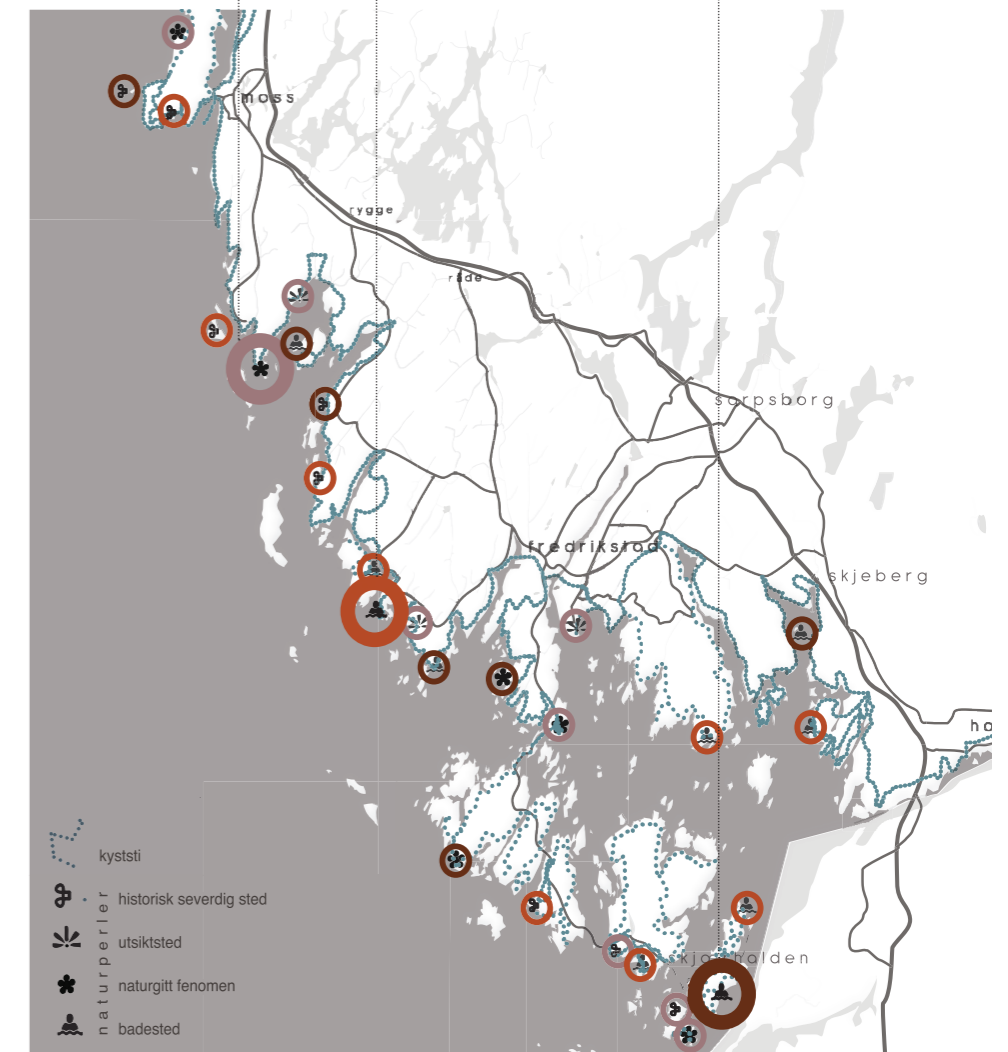
: Valg av naturperler for utarbeidelse av de arkitektoniske nivåene

samt arkitektoniske formsvar som skal trigge til aktivitet hele året.

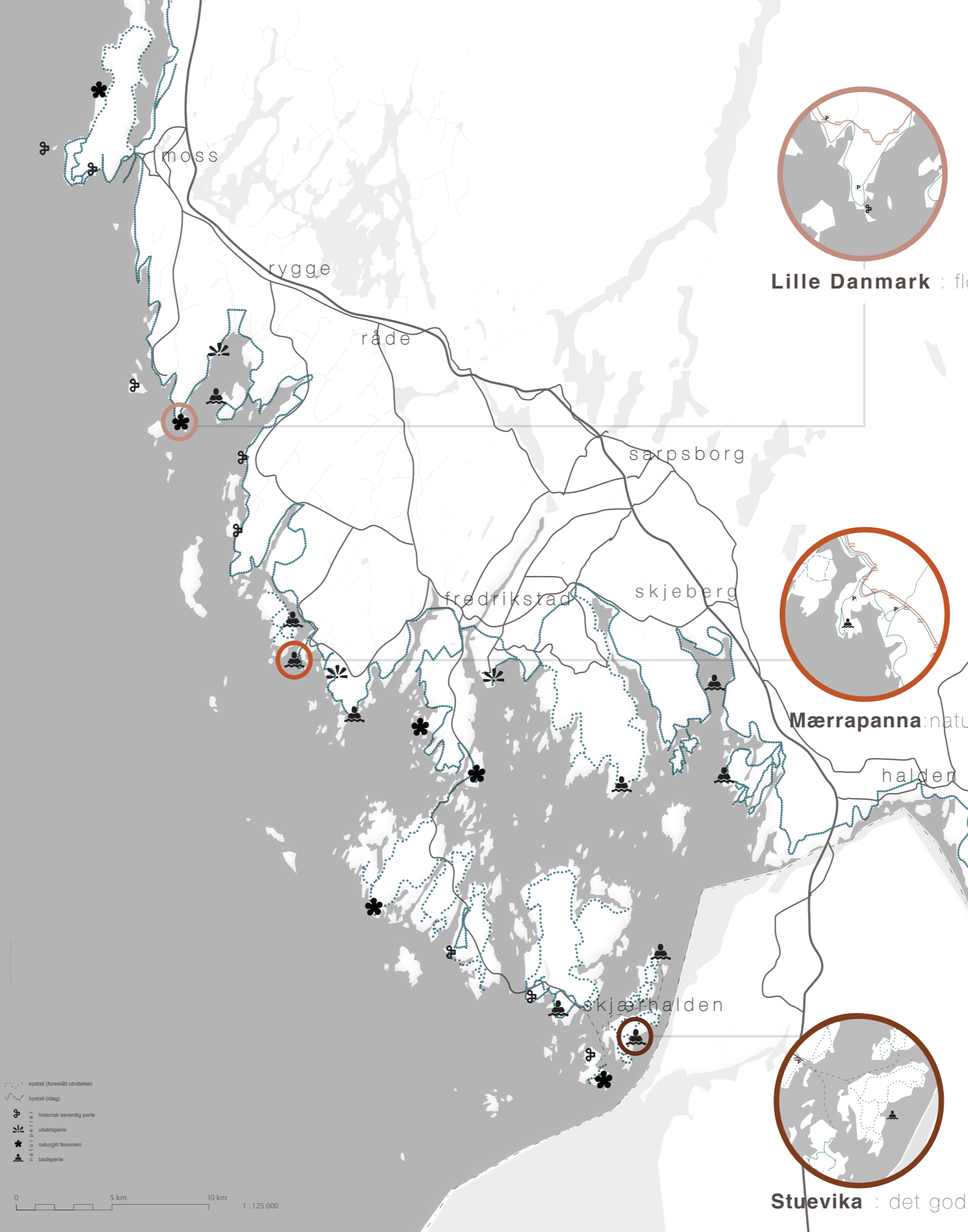
Jeg har valgt å utforme mulighetsstudien ved å utarbeide arkitektoniske forslag for de tre arkitektoniske nivåene som er skissert i studien.

Jeg vil med dette trigge flere til å komme seg ut og oppleve naturperlene som finnes i naturen ved Østfoldkysten. Valget er falt på;

Lille Danmark, (Rygge - Larkollen) som en stopperperle;
Mærrapanna (Fredrikstad) som en dagsperle;
Stuevika (Hvaler) som en overnattingsperle.

// Østfoldkysten //

Lille Danmark : flo og fjære

Mærrapanna : naturopplevelser i kø

Stuevika : det gode badeliv

- kysså (foreslått utvidelse)
- kysså (idag)
- historisk severdig perle
- utsiktperle
- naturligt fenomen
- badeperte

0 5 km 10 km 1 : 125 000

Lille Danmark : flo og fjære

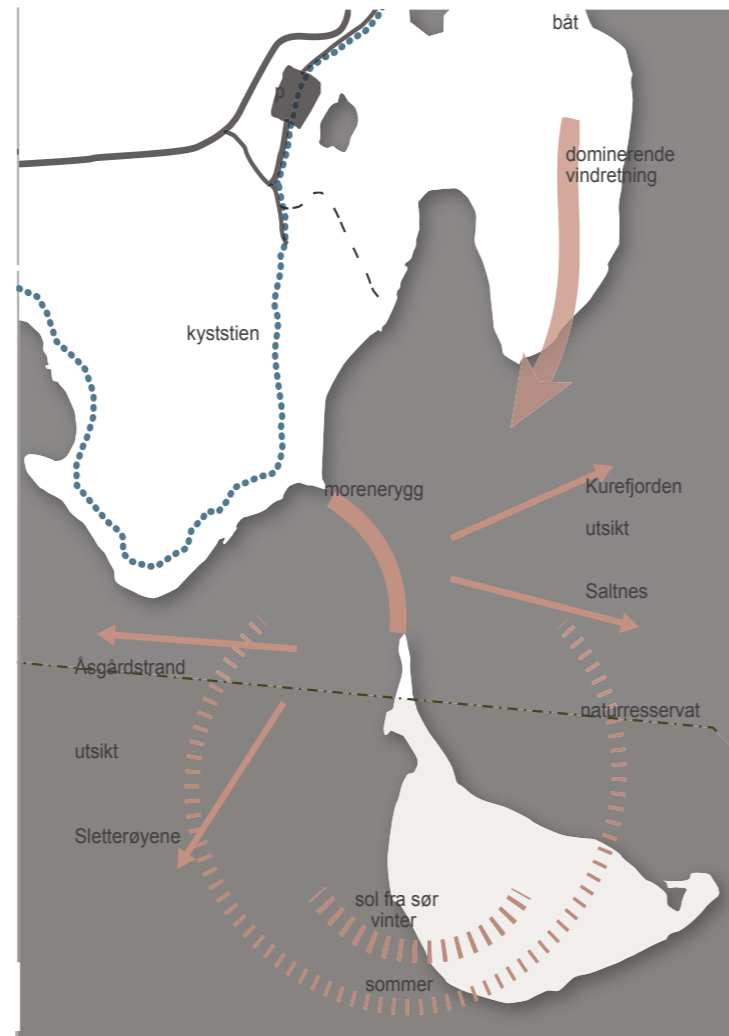
Det spesielle med moreneøya Lille-Danmark er at du bare kan komme deg dit tørrskodd når det er fjære. Øyas forbindelse til fastlandet er en liten jutulbro som løsmassene fra istiden har etterlatt seg. Området har en langstrakt hvit sandstrand som strekker seg ut i havet, og innerst i ly av furutrærne finnes en naturlig etablert sandvolleyball-bane. En rullesteinstrand bryter havdønningene som skyller inn fra Skagerrak. Det idylliske stedet ligger ytterst på et lite nes sør for Larkollen.

Området er en attraktiv plass for ungdom, og da spesielt kitere og surfere siden Skagerrak-vindene tar uforstyrret. Det er dermed egnede forhold til vindsurfing og kiting store deler av året. Barnefamilier trives i ly av furutrærne eller på sandstranden om sommeren, og med flere langgrunne sandstrender er det alltid en som ligger i le.

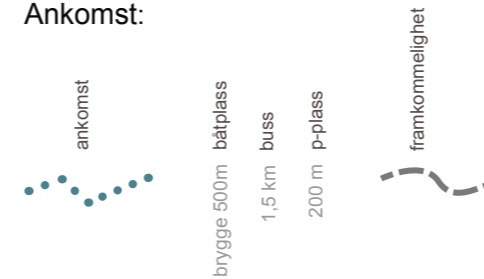

// Premisser //

Stedets kvaliteter

Ankomst:

Kyststien går rett forbi Lille-Danmark. Stien i dette området er av variabel karakter, noen steder er den godt bearbeidet, mens andre steder er det noe ulendt å komme seg fram med barnevogn og rullestol. Stedet har nær tilknytning til vei og parkering, og muligheter for å legge til med båt.

Topologi:

Området har en flat landskapskarakter og består av gresletter, sandstrender og rullestein. Ut fra fastlandet strekker moreneryggen seg og binder Lille-Danmark til fastlandet. Moreneryggen deler landskapet i to. Mot nordøst ligger en langstrakt hvit sandstrand, og mot sørvest er det en rullesteinsstrand. Stedet blir rammet inn av tilhørende små høyder med forvridd furuvegetasjon som grenser mot det flate slettelandskapet rundt sandstrendene. Øya Lille-Danmark har et røffere mer værbitte preg sammenliknet med fastlandet. Øya består av store og små rullesteiner, og det er krevende å ta seg rundt den lille skogkledde øya. Store deler av Lille-Danmark er for øvrig en del av Sletterøyene naturvernområde som har natur- og kulturlandskap med berggrunnsgeologiske og kulturhistoriske verdier

// funksjoner //

Stopp^{er}le:

Lille-Danmark er valgt som objekt for utarbeidelse av en av de arkitektoniske funksjonene omtalt som stopperle. Funksjoner på en stopperle er tilpasset folk som vil ha et kort opphold for å oppleve kvalitetene på naturperlen.

De funksjonene som jeg har lagt til rette for ved Lille-Danmark:
: opplevelse av naturen

De arkitektoniske installasjonene jeg tilfører stedet har som formål å belyse de naturgitte kvalitetene, som havutsikten, moreneryggen og de variasjoner høyvann og lavvann skaper.

: steder å hvile

Det er lagt til rette for flere steder en kan sette seg ned, hvile, og ta del i naturens kvaliteter gjennom indre aktivitet.

: informasjon om naturperlen

Når en ankommer stedet finner en informasjon om naturperlen og kyststien på en informasjonstavle.

//brukergrupper //

Lille-Danmark er et sted som passer for de fleste brukere. Men det vil dessverre være vanskelig for de som har problemer med å ta seg fram i ulendt terreng å kunne ta del i alle naturopplevelsene som finnes her. For å kunne ta seg over til øya Lille-Danmark må en forsere moreneryggen som består av sand og rullesteiner. Det er muligheter for alle å ta seg fram til utsiktsstedene.

// konstruksjon //

Installasjonene består av betongelementer som den primære del av konstruksjonen. Disse er plass-støpt. Til betongelementene er det boltet fast bjelker som er den sekundære konstruksjonen med en tilhørende trekledning.

// materialer //

Med en visjon om en enkel og helhetlig materialbruk har jeg valgt materialer som glir inn i naturen. Betongen vil opptre som det tunge materiale. Det er valgt en lys grå lettbetong som har en ru overflate i horisontalplanet for å unngå at den blir glatt i kontakt med vann. Det lette materialet oppå betongen består av tre og er kjerneved av furu.

// teknisk //

// konsept //

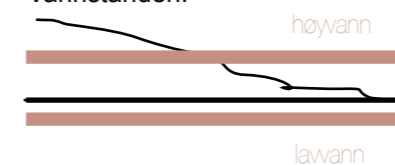
Moreneryggen:

Moreneryggen antyder en retning ut mot Lille-Danmark, og denne deler området i to. Sørvest fra moreneryggen er det en rullesteinsstrand som henvender seg mot Oslofjorden og mot nordøst en hvit sandstrand som henvender seg mot utløpet av Kurefjorden. De naturgitte kvalitetene vil jeg belyse ytterligere.

Dette gjør jeg ved å tilføre et arkitektonisk element som møter deg når du ankommer Lille-Danmark fra kyststien. Elementet har en retning som framhever moreneryggen, og som peker mot det andre elementet en finner ved starten av Lille-Danmark.

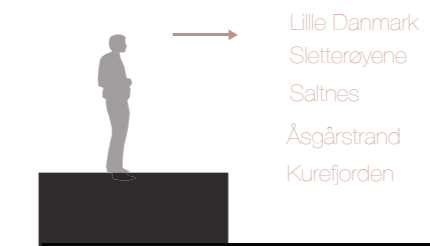
Vannstanden:

Havnivået i Oslofjorden har ikke den vanlige forutsigbare vannstand som varierer med flo og fjære. Her er vannstanden i hovedsak påvirket av været gjennom varierende lufttrykk og vindpåvirkninger. Derfor er det ikke godt å vite når det er mulighet for å ta seg tørrskodd over til Lille-Danmark. Dette er et naturfenomen som jeg setter søkelys på gjennom de arkitektoniske installasjonene jeg tilfører området.

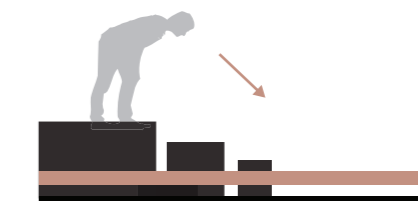
// opplevelse //

Utsikt:

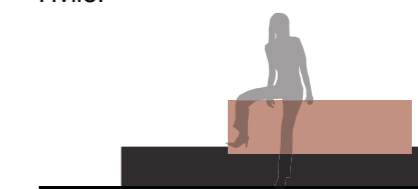
Ved å innføre de arkitektoniske installasjonen vil jeg synliggjøre den flotte utsikten som finnes på stedet. Installasjonen du møter når du ankommer området fra kyststien, fører deg ut til et lite utsiktspunkt der du kan se ut mot Lille-Danmark, mot i vest Sletterøyene og østover mot Saltnes. Fra det andre arkitektoniske elementet kan du se nordvestover inn Oslofjorden mot Åsgårdstrand og nordøst inn Kurefjorden.

Vannet:

Nærheten til vannet og opplevelsen av høyvann og lavvann er noe du kan oppleve ved å gå langs moreneryggen ut til Lille-Danmark. Når du ankommer øya vil du møte en installasjon som består av trappetrinn i varierende høyde. På dette elementet kan du "lese av" hvor høyt eller hvor lavt vannet står.

Hvile:

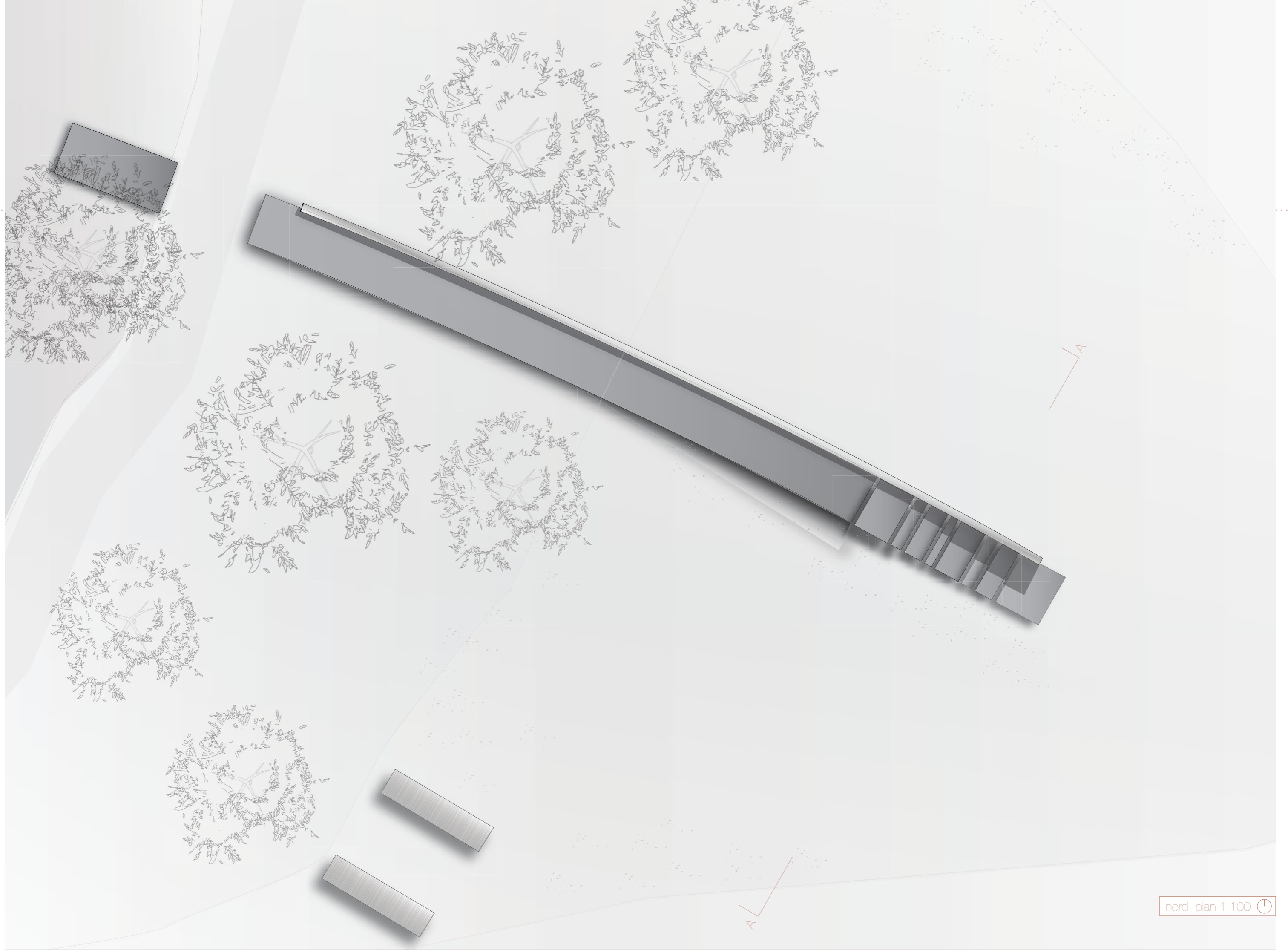
På fastlandet og i forbindelse med installasjonen på Lille-Danmark er det mulighet for å sette seg ned, nyte naturen gjennom aktivt å oppleve og føle naturen.

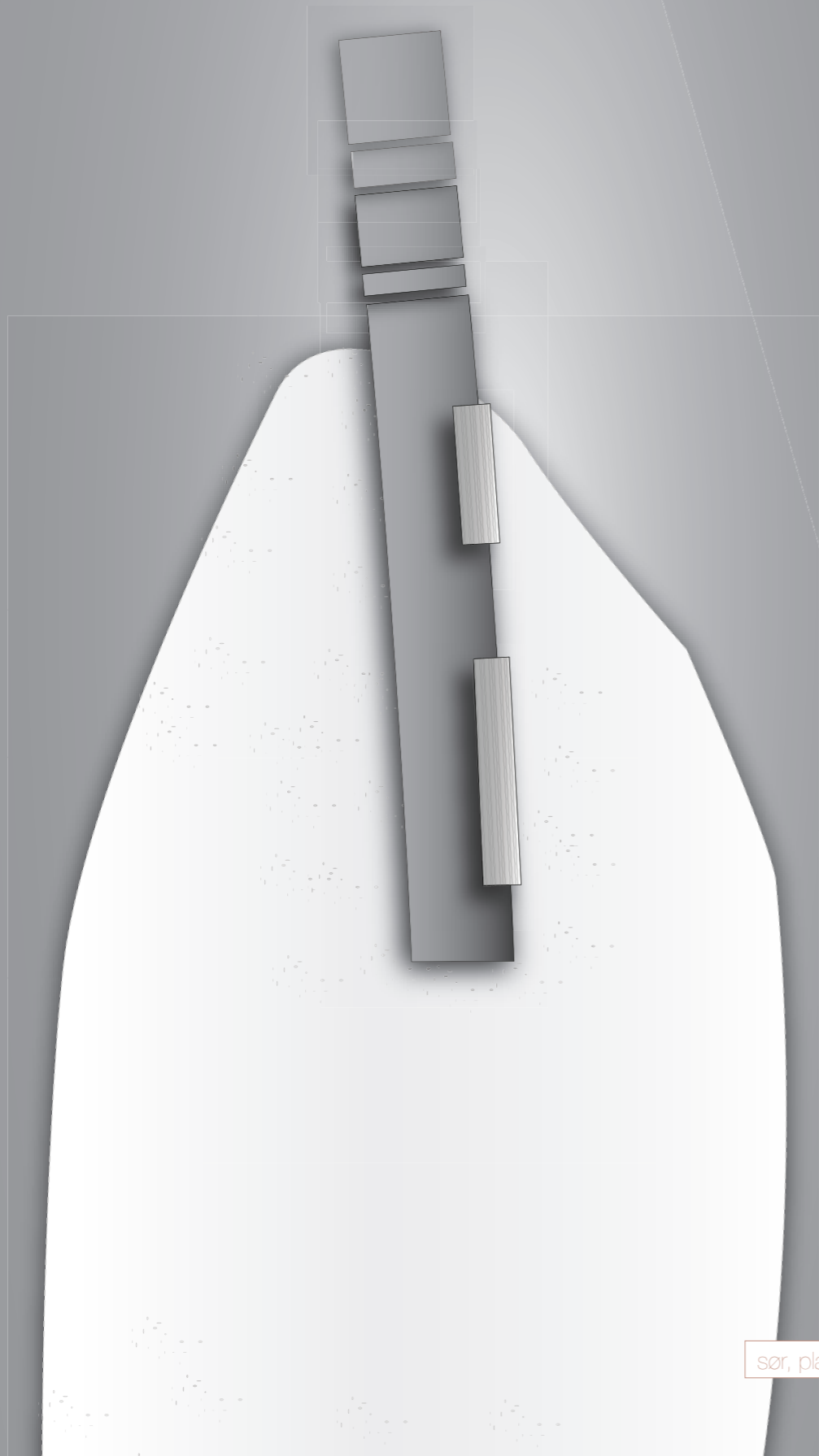

situasjonssnitt 1:2000

situasjonsplan 1:2000

sør, plan 1:100

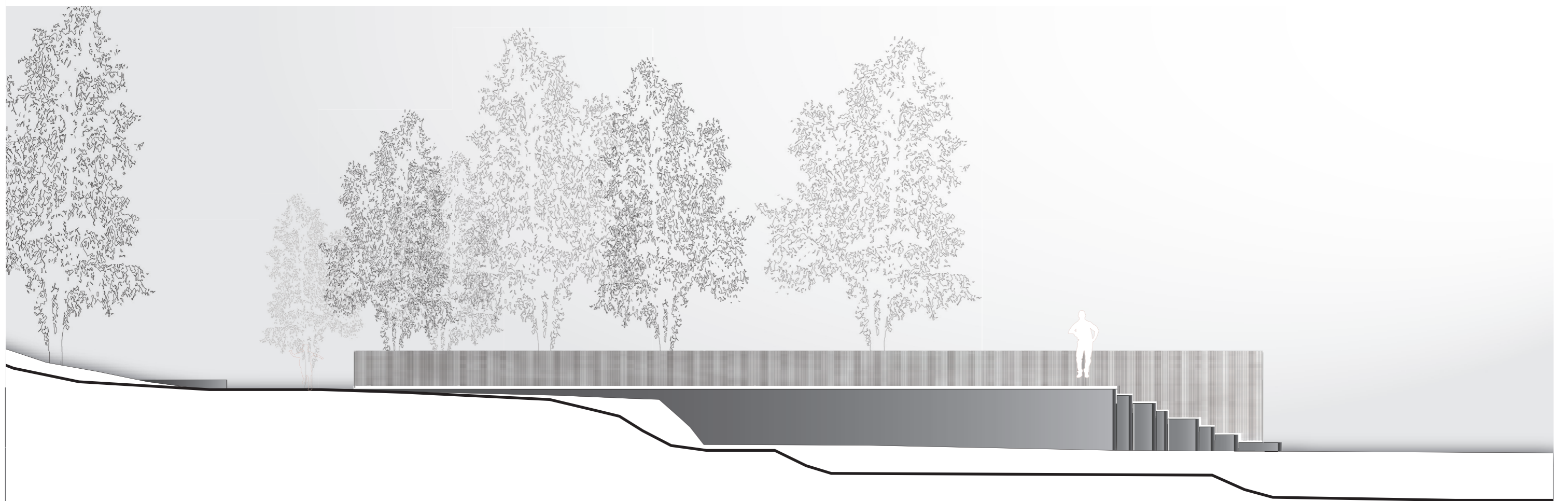
nord, snitt AA 1:100

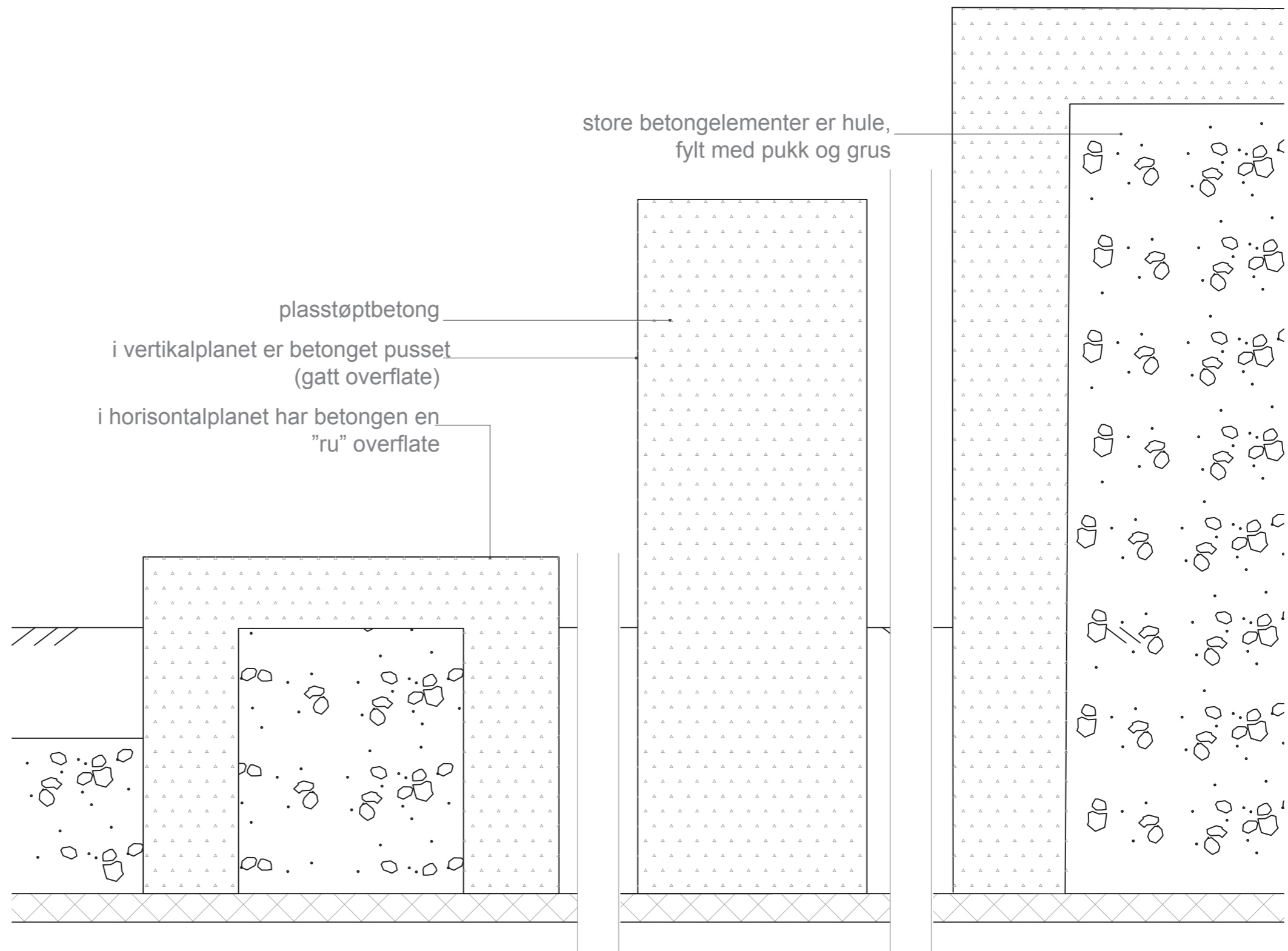
sør, fasade nord 1:100

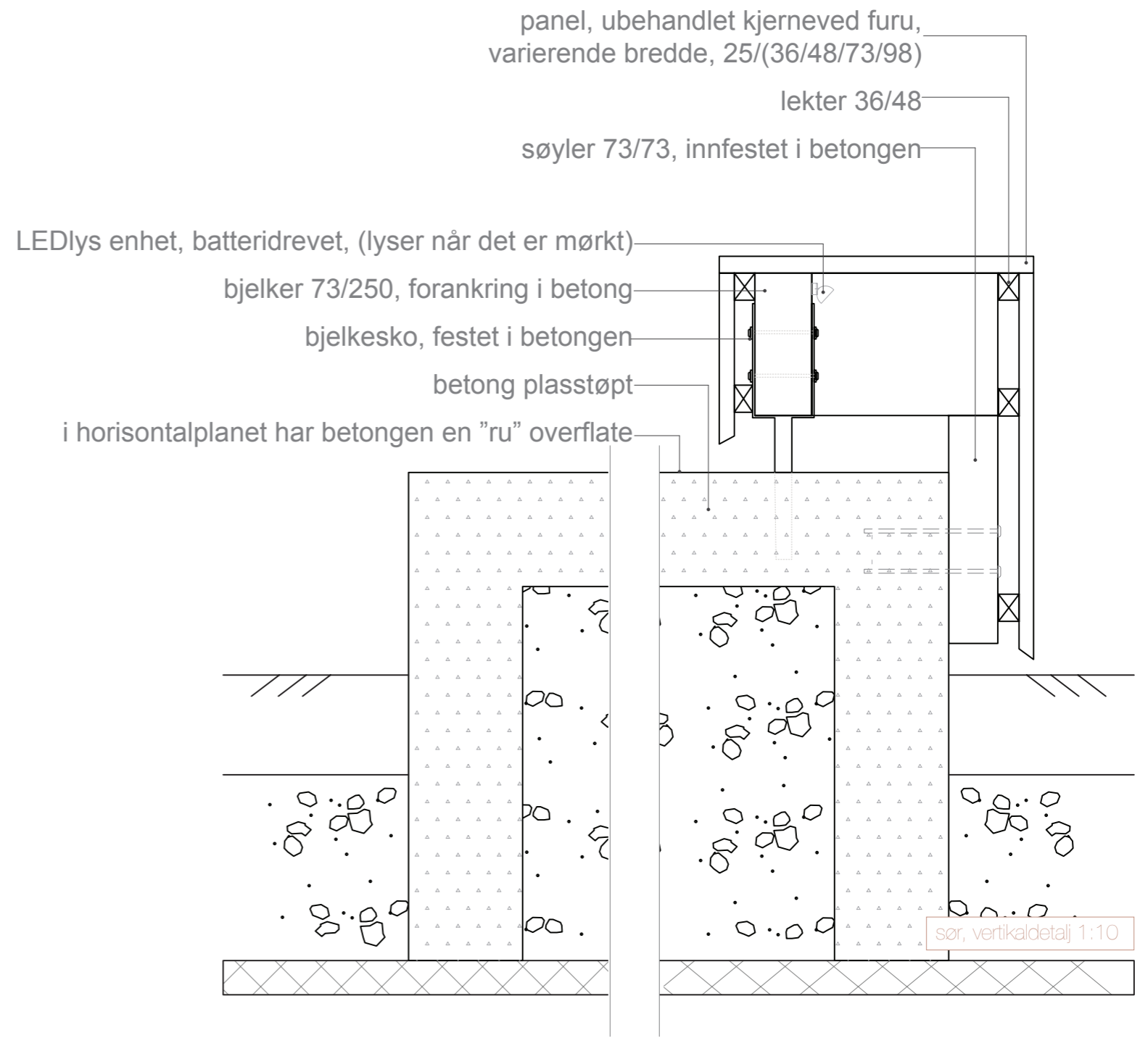
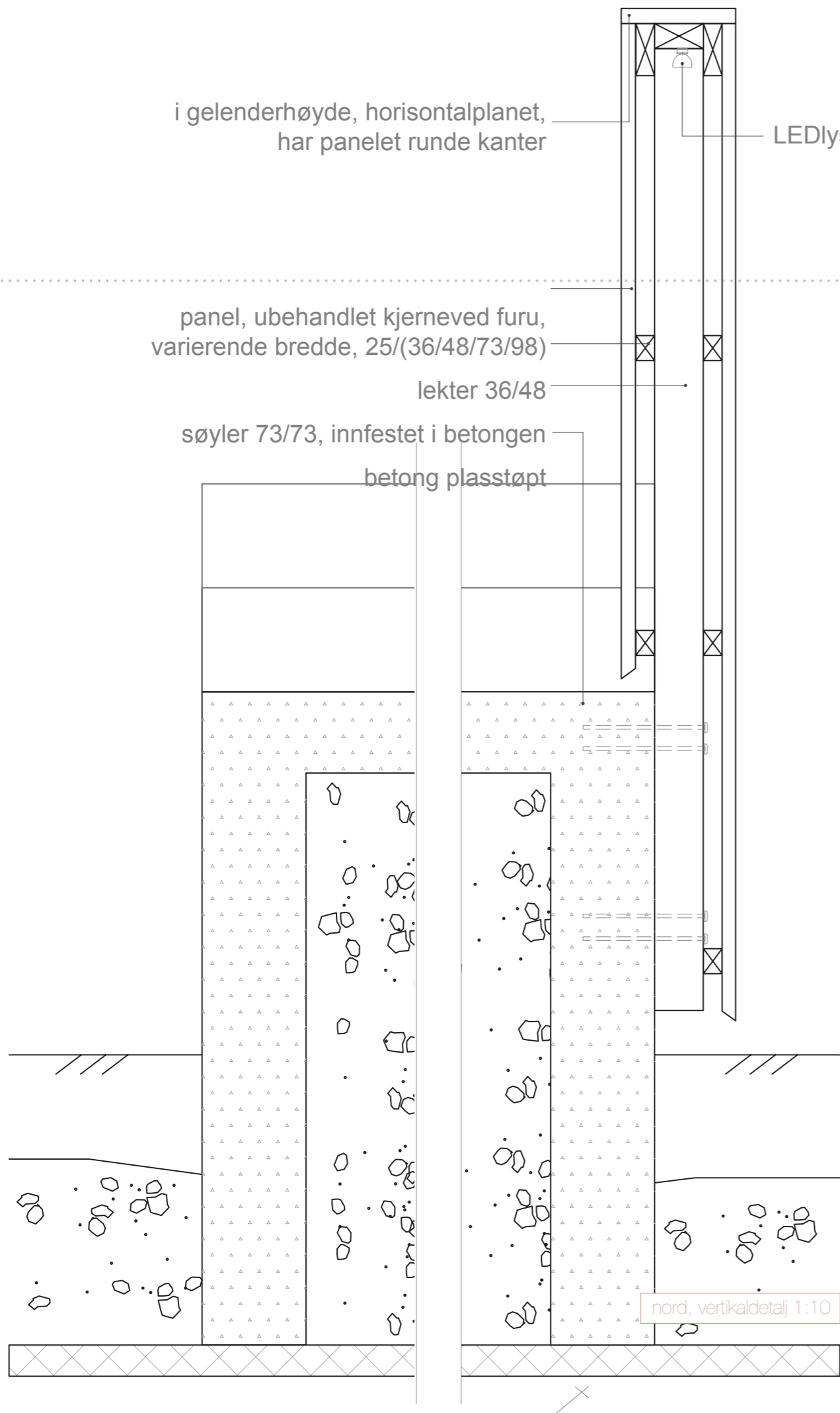

sør, snitt BB 1:100

nord, fasade sør 1:100

Mærrapanna: naturopplevelser i kø

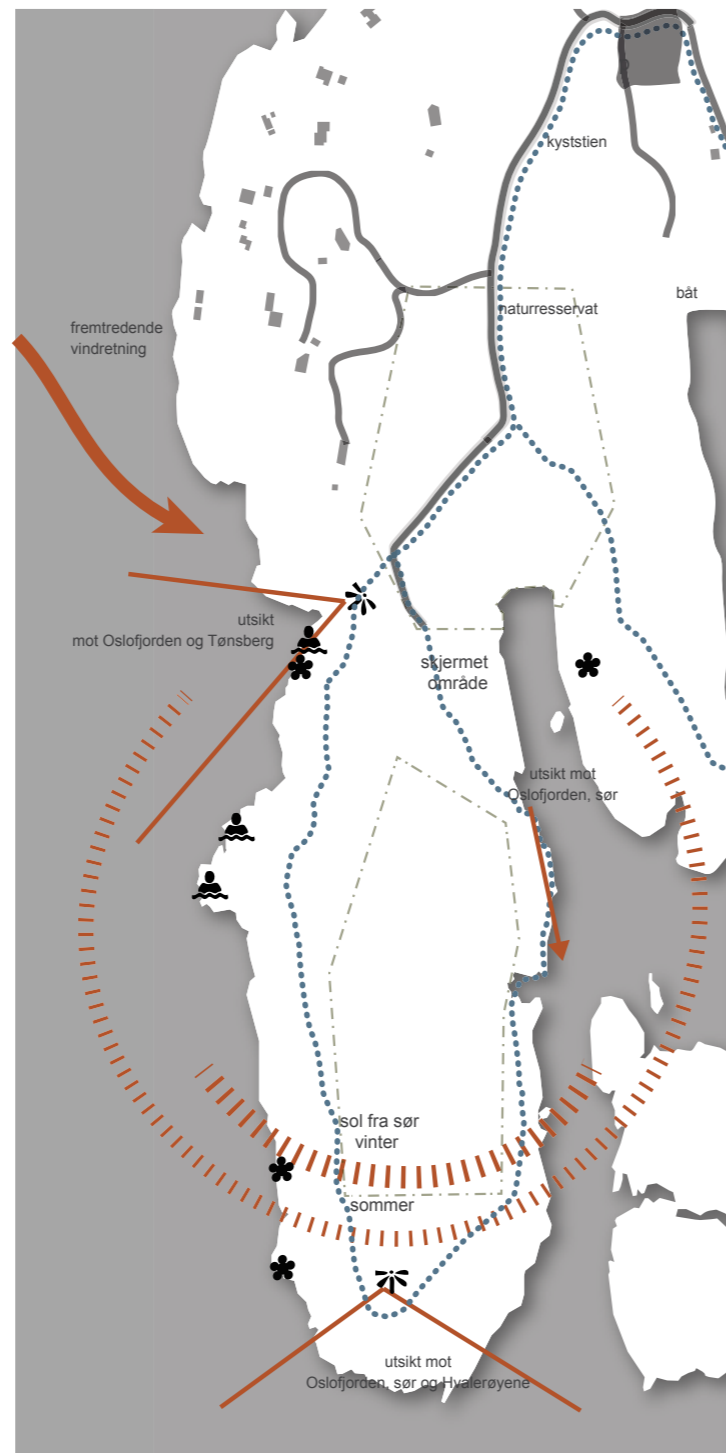
Mærrapanna er område der du finner en rekke naturkvaliteter; en storslagen utsikt, flotte bademuligheter fra svaberg og sandstrender og flere jettegryter på svabergene (runde kulper som vannet har gravd ut under istiden). På Mærrapanna kan en oppholde seg på de hvitskurte svabergene som stuper rett ned i sjøen. Her er det utsikt mot havet og du er eksponert for vær og vind siden Skagerrak slår rett i mot en. Samtidig kan en finne seg til rette på et romslig og lunt gressbelagt område hvor det er mulighet for lek og andre aktiviteter.

En smal grusvei viser vei langs kyststien helt fram til Mærrapanna så en kan ta seg lett fram med barnevogn og rullestol. Området som ligger i havgapet vest for Fredrikstad passer derfor for alle brukere, både fysisk aktive og mennesker med funksjonsvansker

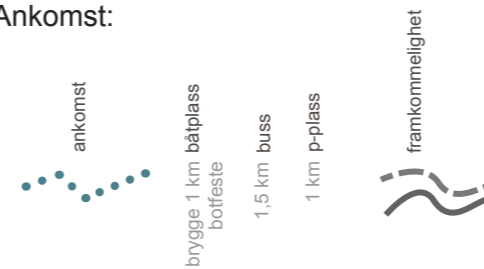

// Premisser //

Stedets kvaliteter

Ankomst:

Du ankommer Mærrapanna fra nord på kyststien som er en smal, men god grusvei. Om du ikke kommer gående langs kyststien er det overkommelige avstander til både parkering, buss, og muligheter for å legge til med båt. Det er lett for alle brukergrupper å ta seg fram til Mærrapanna.

Topologi:

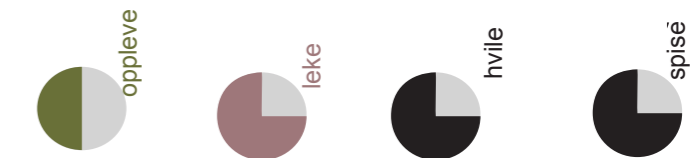
Landskapet ved Mærrapanna er variert og kan deles inn i tre kategorier:

Den storslåtte barlindskogen som finnes nord på området, som er en del av Mærrapanna naturreservat. Området mot vest og sør, som består av blankskurte svaberg der havet slår mot deg på vindfulle dager. Noen steder stuper svabergene rett ned i vannet, mens andre steder strekker de seg langflate ut i havet. Den nordøstre delen med et stort og lunt gressbelagt område. Dette område omkranses av høydedrag på alle kanter bortsett fra mot syd, så det er godt skjermet for vind fra nord.

// funksjoner //

Dagsperle:

Mærrapanna er valgt for å utarbeide de arkitektoniske funksjonene knyttet til dagsperlen. Dagsperlen legger til rette for turer der opphold på perlen er målet. En vil derfor oppholde seg på eller ved denne perlen over et lengre tidsrom - ofte hele dagen.

De funksjonene jeg har lagt til rette for ved Mærrapanna er:

: opplevelse av naturen
Det er flere naturgitte kvaliteter på området. De viktigste kvalitetene det blir satt søkelys på ved å tilføre et arkitektonisk element, er et tredekke som går igjen på området og setter søkelys på utsikten, vannet og naturkreftene.

: steder å hvile - med tilhørende grillplasser
Det er lagt til rette for steder og soner der en kan sette seg ned og oppleve naturen eller tilberede mat. Disse stedene passer både for små og store brukergrupper.

: steder for lek og aktivitet
Et område som innbyr til lek og aktivitet finner en i det lune området nordøst på Mærrapanna. Her er det etablert flere installasjoner i varierende høyder som fungerer som lekeapparat en kan klatre i, så vel som benker en kan sitte på.

: skjerming for vær og vind - med tilhørende kiosk
Når en skal oppholde seg et sted over lengre tid er det fint å ha et sted hvor en kan søke ly. Det er derfor lagt til rette for et skjermet oppholdsareal hvor en kan søke ly for vær og vind. I tilknytning til oppholdsarealet er et planlagt en sesongbasert kiosk. Kiosken er en egen enhet som kan åpnes for salg og stenges helt når den ikke er i bruk.

: toaletter
Det vil være behov for å tilrettelegge toaletter på et område som er mye i bruk over store deler av året. Spesielt sommerstid er det mange badegjester som besøker Mærrapanna.

: informasjon om naturperlen
Når du ankommer området finner du en informasjonstavle med informasjon om naturperlen Mærrapanna og kyststien.

: søppelhåndtering
Det legges opp til søppelhåndtering nord på området.

//brukergrupper //

Mærrapannas geografiske plassering, gjør den til et strategisk sted å legge til rette for alle brukergrupper. Kyststira-seen går innom området, og har endeløse godt stier som er godt bearbeidet både nordover og sørover. Det er nærhet til parkering med en avskjermet grusvei som tar deg frem til naturperlen. Det vil dermed være naturlig å legge til tilrette for brukergruppene barn, eldre, og mennesker med funksjonshindringer på naturperlen Mærrapanna.

// konstruksjon //

Konstruksjonen til tredekke som går igjen på området er et søyle- og dragersystem. Dette er også prinsippet for konstruksjonen i oppholdsarealet til kiosken, med en kraftigere dimensjonering. De tette boksene, kiosken og toalettanlegget som er kledd med cortenstål, består av en stålkonstruksjon som er isolert. Denne konstruksjonen står på primær-bjelkene til trekonstruksjonen i oppholdsarealet til kiosken.

// materialer //

Det gjentagende tredekket på området er kledd med kjern-aved av ubehandlet furu som vil bli påvirket av sol og vær-forholdene over tid. Oppholdsarealet til kiosken består av to soner med ulike materialer. Den ytterste, uklimatiserte delen er kledd med et spileverk på veggene med tilhørende tette gulv og tak av ubehandlet kjerneved i furu. Den halvkl-matiserte sonen består av glassvegger og glassfoldedører for å få et så lett og transparent uttrykk som mulig. De klimatiserte boksene med funksjonene, kiosk og toalett, er kledd med en plateledning av cortenstål for å få et tett og lukket uttrykk.

// teknisk //

På stedet er det tilgang på grunnvann som blir drevet av en pumpe og som forsyner området med vann. Svartvann fra toalettene og gråvann fra kioskdriften og toalettservantene blir samlet opp i to separate cisterner og som tømmes ved behov.

Det er finnes tilgang på strøm til drift av kiosken og toalet-tene. Den halvklimaliserte oppholdssonen ved kiosken er tilrettelagt med mulighet for oppvarming av en vedfyrt peis.

// konsept //

Tredekket:

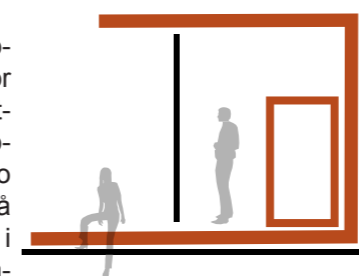

For å belyse flere av de viktigste naturopplevelsene ved Mærrapanna har jeg valgt å bruke tredekke som et gjen-takende element for å legge til rette for forskjellige funk-sjoner. Jeg har valgt å sette søkelys på naturperlene en finner i nær tilknytning til kyststien som går rundt Mærra-panna. Jeg har brukt tredekke til å definere oppholdssoner hvor naturen og usikten settes i fokus; en lang brygge hvor du kan oppleve nærhet til vannet; areal som er tilrettelagt for å tilberedelse av mat; et lekeareal for aktivitet og å kunne hvile; et skjermet oppholdsareal hvor du har utsikt sør i Oslofjorden.

// opplevelse //

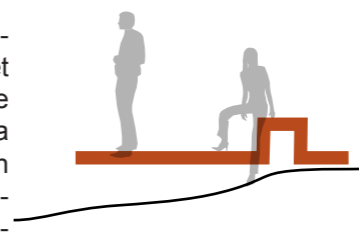
Skjermede oppholdsareal:

Ved kiosken finnes det et oppholdsareal som gir ly for vær og vind og som har ut-sikt sørover Oslofjorden. Oppholdsarealet er delt inn i to forskjellige klimasoner. På denne måten kan en velge i hvor stor grad du vil kjenne na-turens kvaliteter på kroppen. Du kan enten oppholde deg ute på tredekket under åpen himmel, velge å bli beskyttet av spi-leveggene med tilhørende tak over hodet eller oppholde deg inne iden klimatiserte sonen som er omgitt av en glassvegg.

Nærhet til vannet:

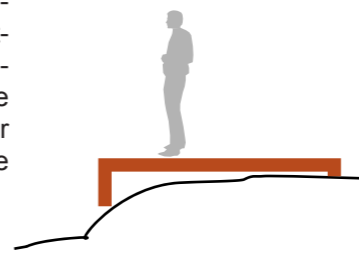
For å skape nærhet til van-net har jeg brukt tredekket for å etablere en lang brygge som gjør at brukere lett kan ta deg fram til den søndre delen av Mærrapanna. På det lang-strakte tredekket er det eta-blert soner med benker hvor det er muligheter for å oppholde seg og komme i nær kontakt med vannet.

Utsikts steder:

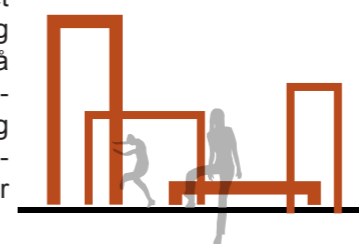
Nordvest og sør på Mærra-panna er det to storslagne utsiktssteder. Disse har jeg be-lyst gjennom å bruke tredekke og definere soner der det er naturlig å stoppe opp og nyte utsikten.

Oslofjorden, sør og vest

Lek og hvile:

I den indre delen av det skjer-ma og lune landskapsrommet har jeg lagt til rette for lek og aktivitet for de små gjennom å plassere inn flere installasjo-ner. Aktivitet er her i fokus, og det er mulig å klatre i installa-sjonene, være under de, over de og sitte på de.

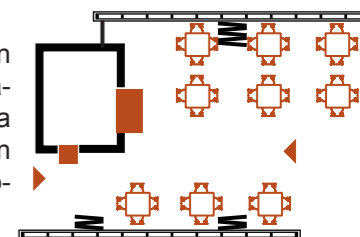

// bruk //

For å favne om så mange brukere som mulig. Er oppholds-areal i forbindelse med kiosken delt inn i flere oppholdssoner som innbyr til en fleksibel bruk. Den halvklimaliserte sonen av glass består av foldedører som gjør det mulig å åpne arealet på varmesommerdager, mens de kan holdes lukket på mer kalde dager.

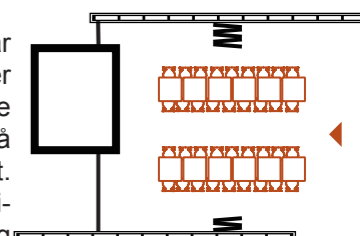
Åpen kiosk, full bruk:

På sommerdager, når kiosken holder åpent og det er stor på-gang, vil det være naturlig å ha foldedørene åpne. Da kan en bevege seg fritt rundt i hele oppholdsarealet.

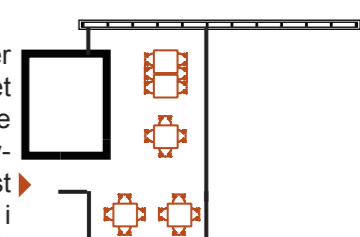
Stengt kiosk, stor gruppe:

Når kiosken er stengt, eller når større grupper av mennesker samles for å oppholde seg i le for vær og vind, er det mulig å åpne foldedørveggen mot øst. På denne måten får en et utvi-det areal, skjermet for vær og vind.

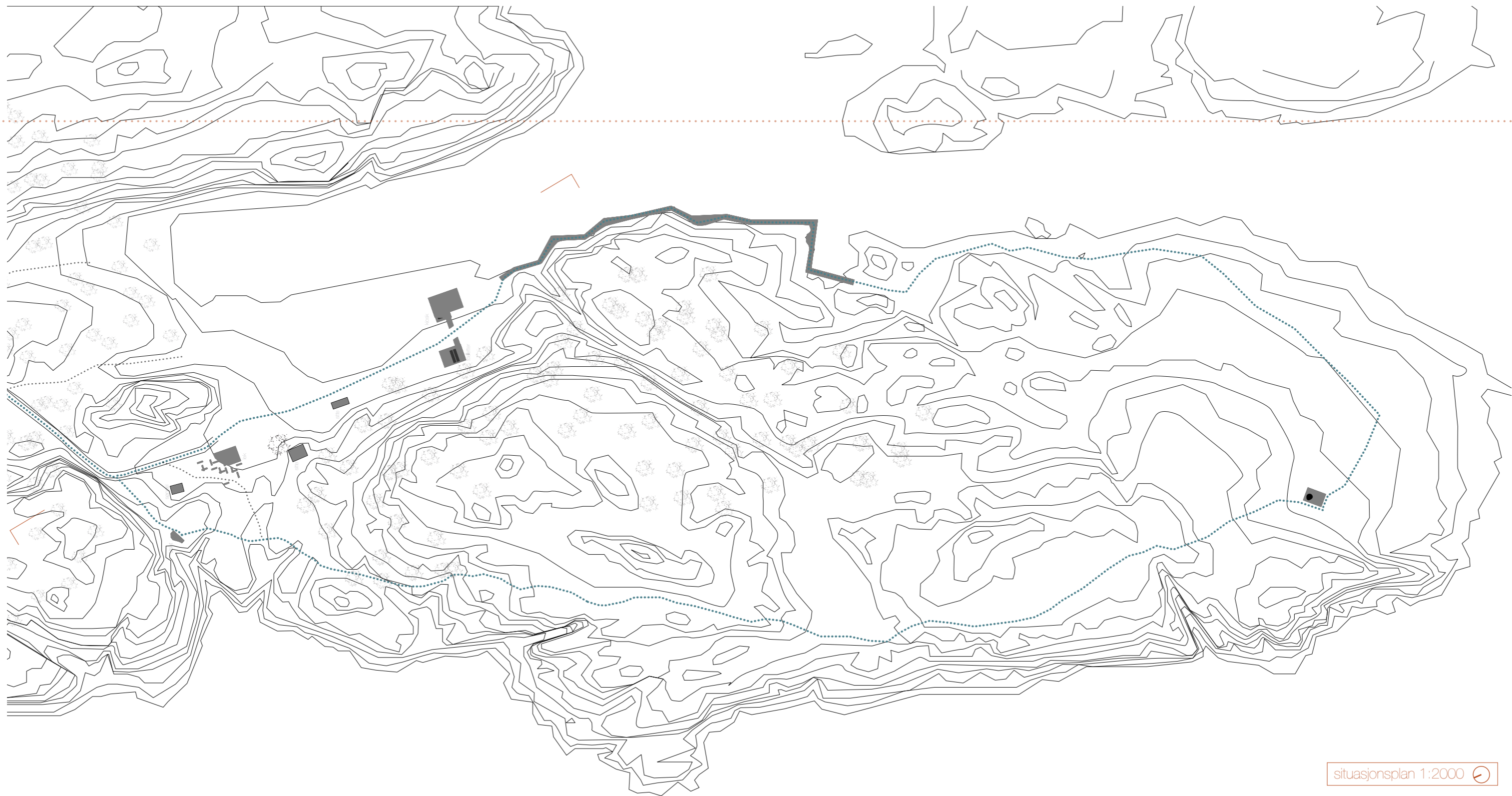

Stengt kiosk, liten gruppe:

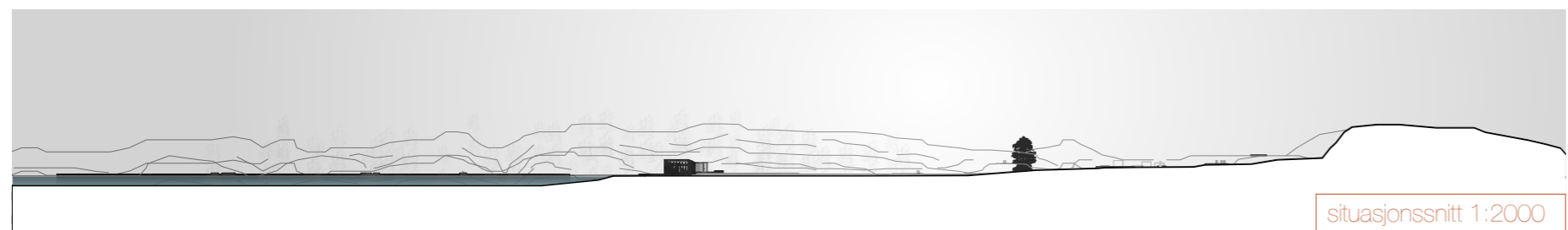
Om en er et par stykker eller en liten gruppe er på tur, er det naturlig å beholde foldedørene lukket. En vil da kunne beny-tte seg av inngangen mot vest om en vil oppholde seg inne i den halvklimaliserte sonen, eller en kan sitte under tak i den uklimatiserte sonen mot øst.

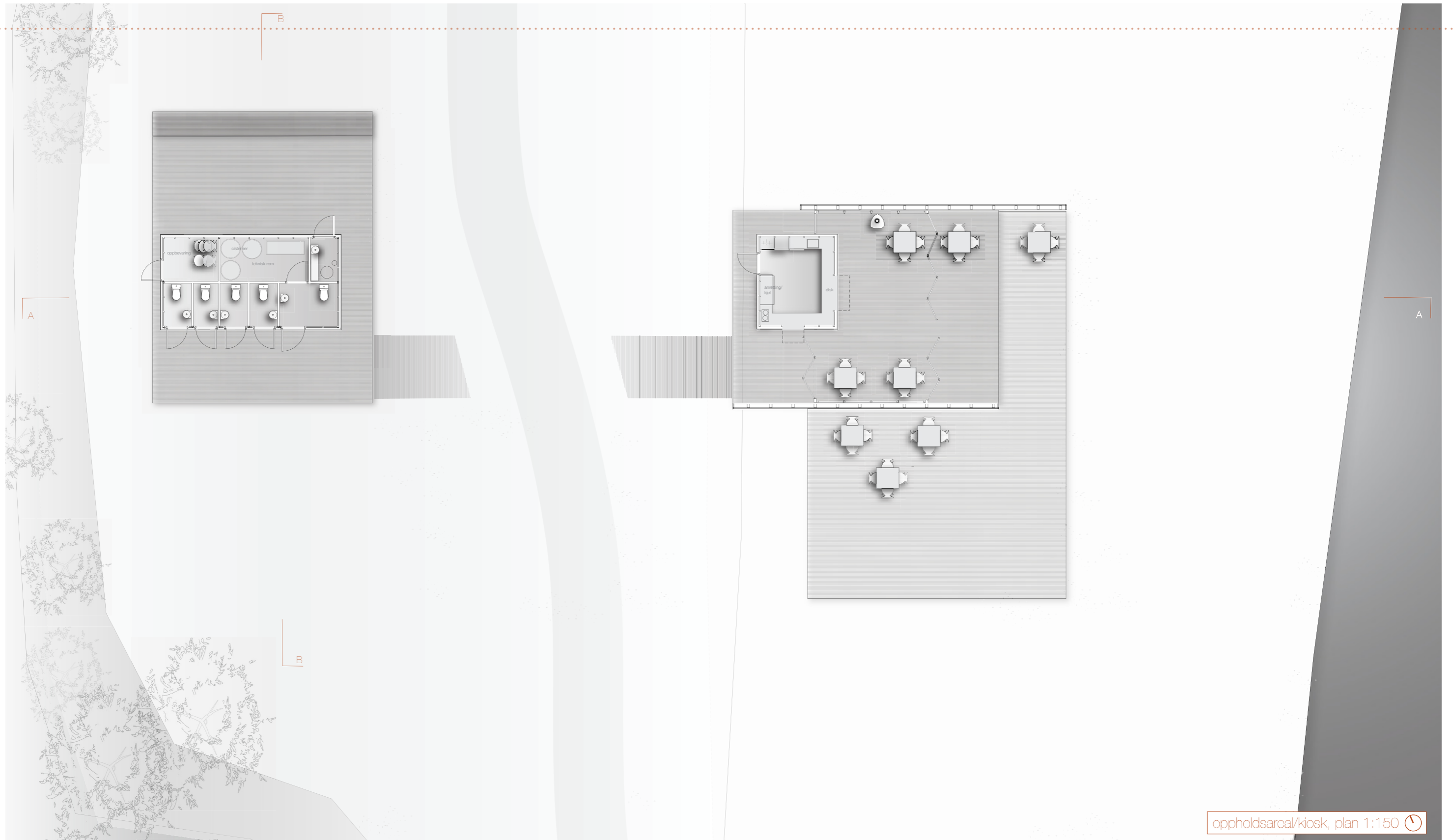

situasjonsplan 1:2000 ↻

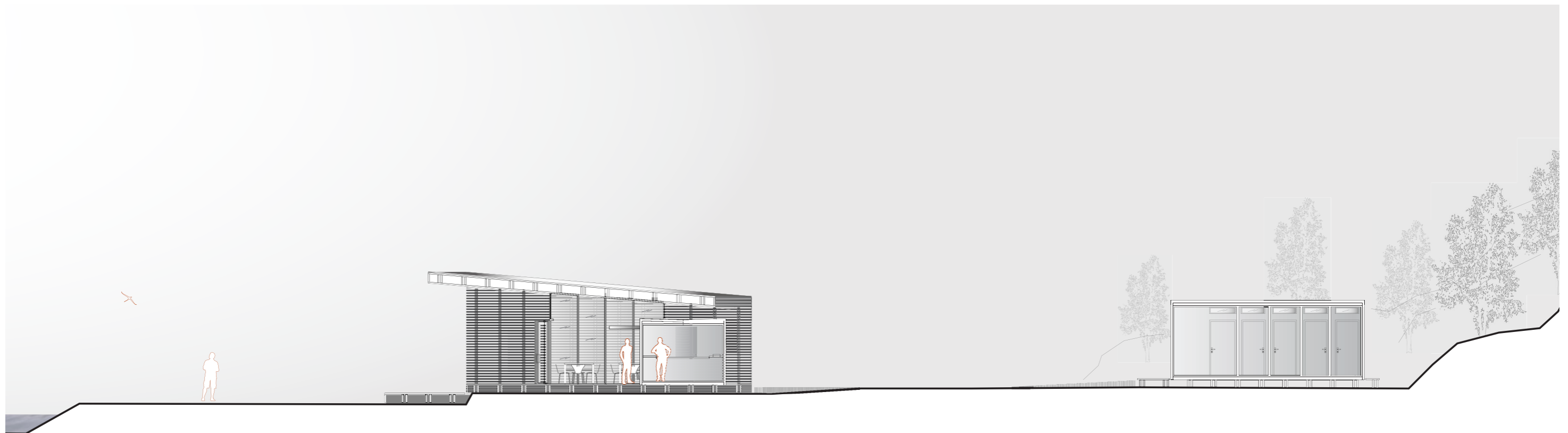

situasjonssnitt 1:2000

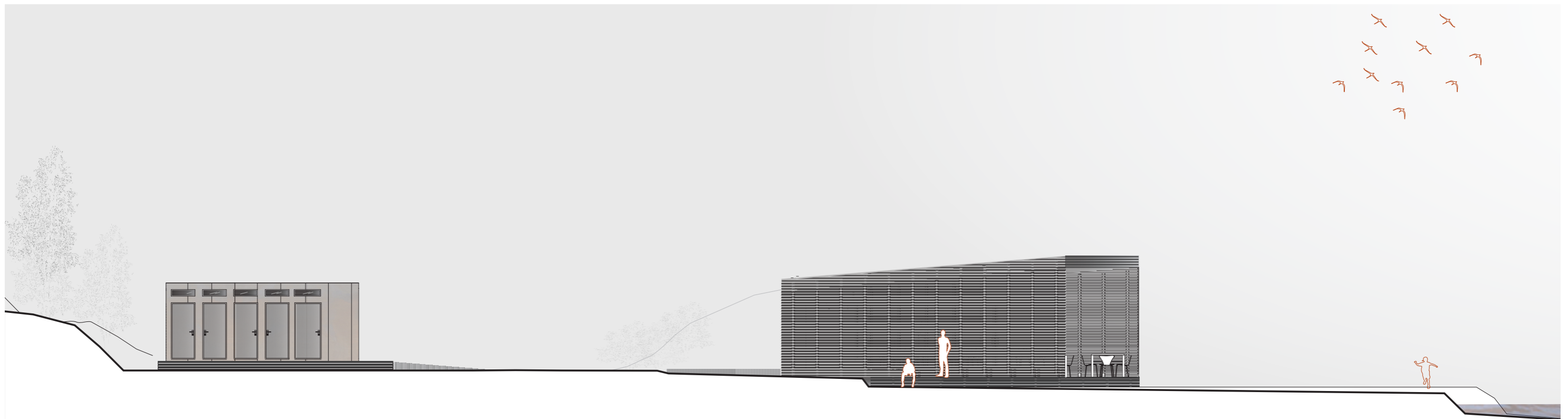
oppholdsareal/kiosk, snitt BB 1:150

oppholdsareal/kiosk, snitt AA 1:150

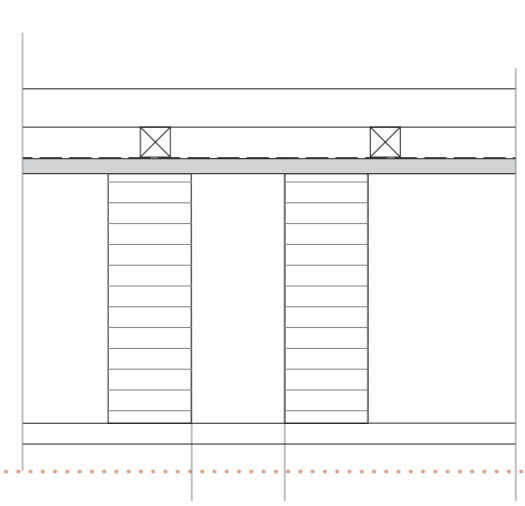
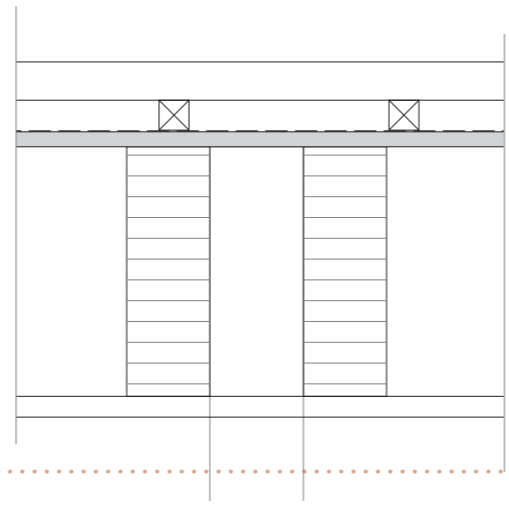
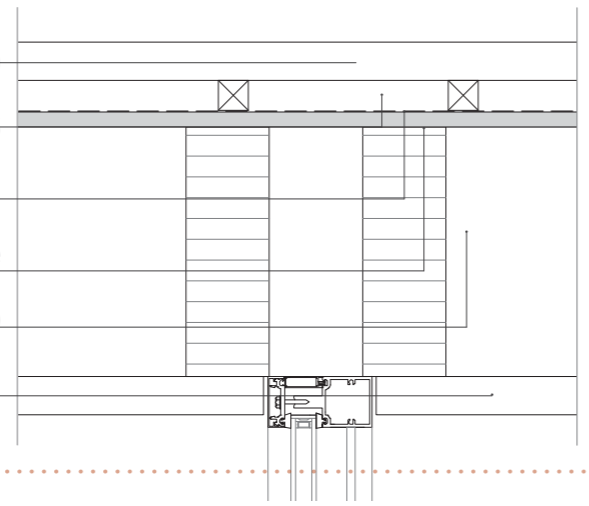

oppholdsareal/kiosk, fasade vest 1:150

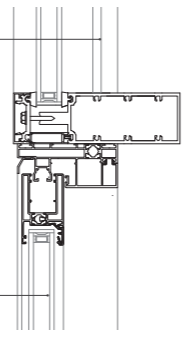

oppholdsareal/kiosk, fasade sør 1:150

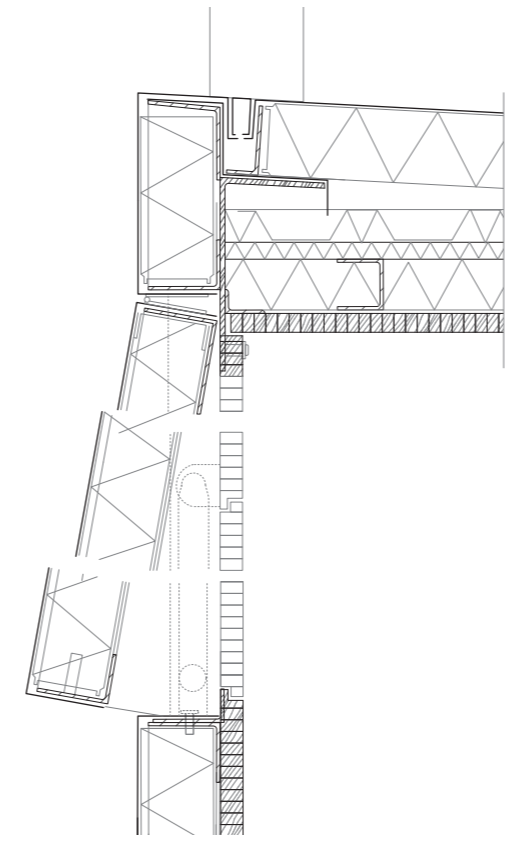
furu, ubehandlet kjerneved, 48/48 mm , c-c 50
 lekt 36/36
 vindtett papp, 2-trinns vindtetting
 trefiberplate
 åpent (limtrebjelker 300/100 mm)
 furu, ubehandlet kjerneved, 48/48 mm, c-c 96

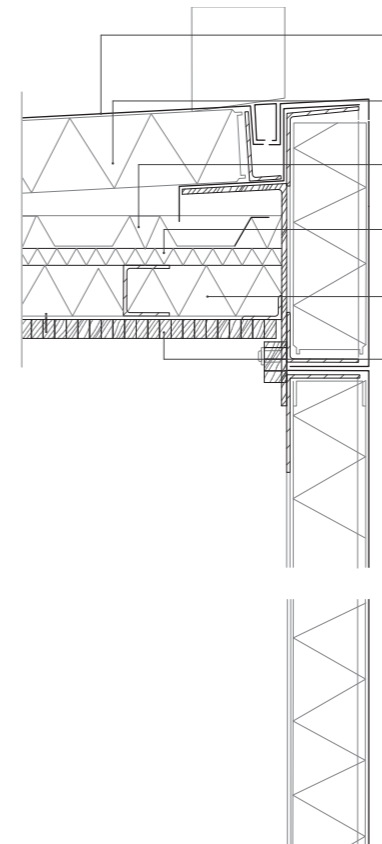
stålvier, avstiving
 foldedører, glass

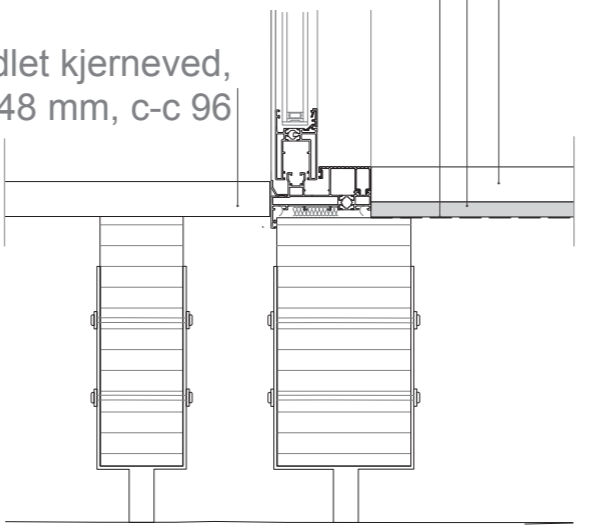
ute inne

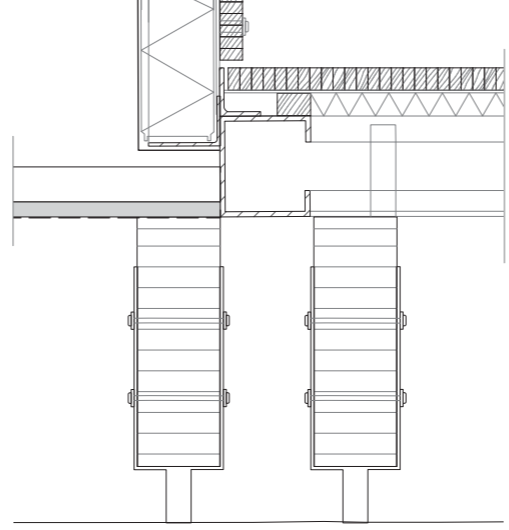
cørtenstål, plater, 600/2 mm
 aluminiumsbelagt trykkfast isolasjon, 90mm
 kor. stålplater 35
 trykkfastisolasjon 20 mm
 trykkfastisolasjon 60 mm
 trelagspanel 30mm

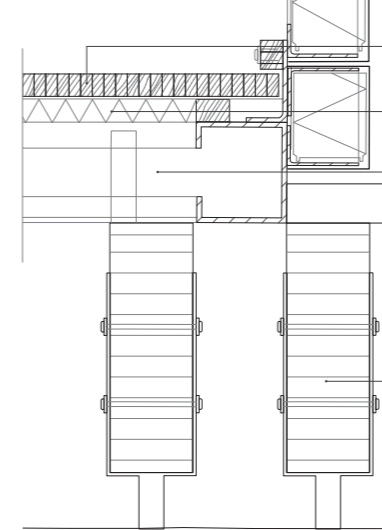
furu, ubehandlet kjerneved, 48/48 mm, c-c 50
 trefiberplate
 vindtett papp, 2-trinns vindtetting

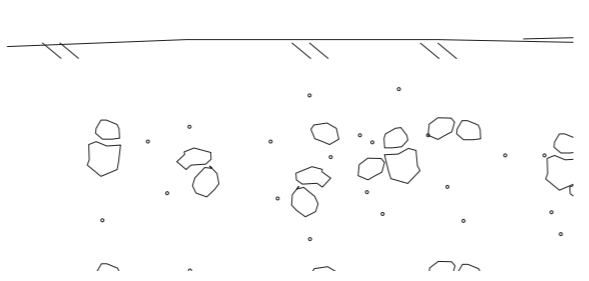
furu, ubehandlet kjerneved, 48/48 mm, c-c 96

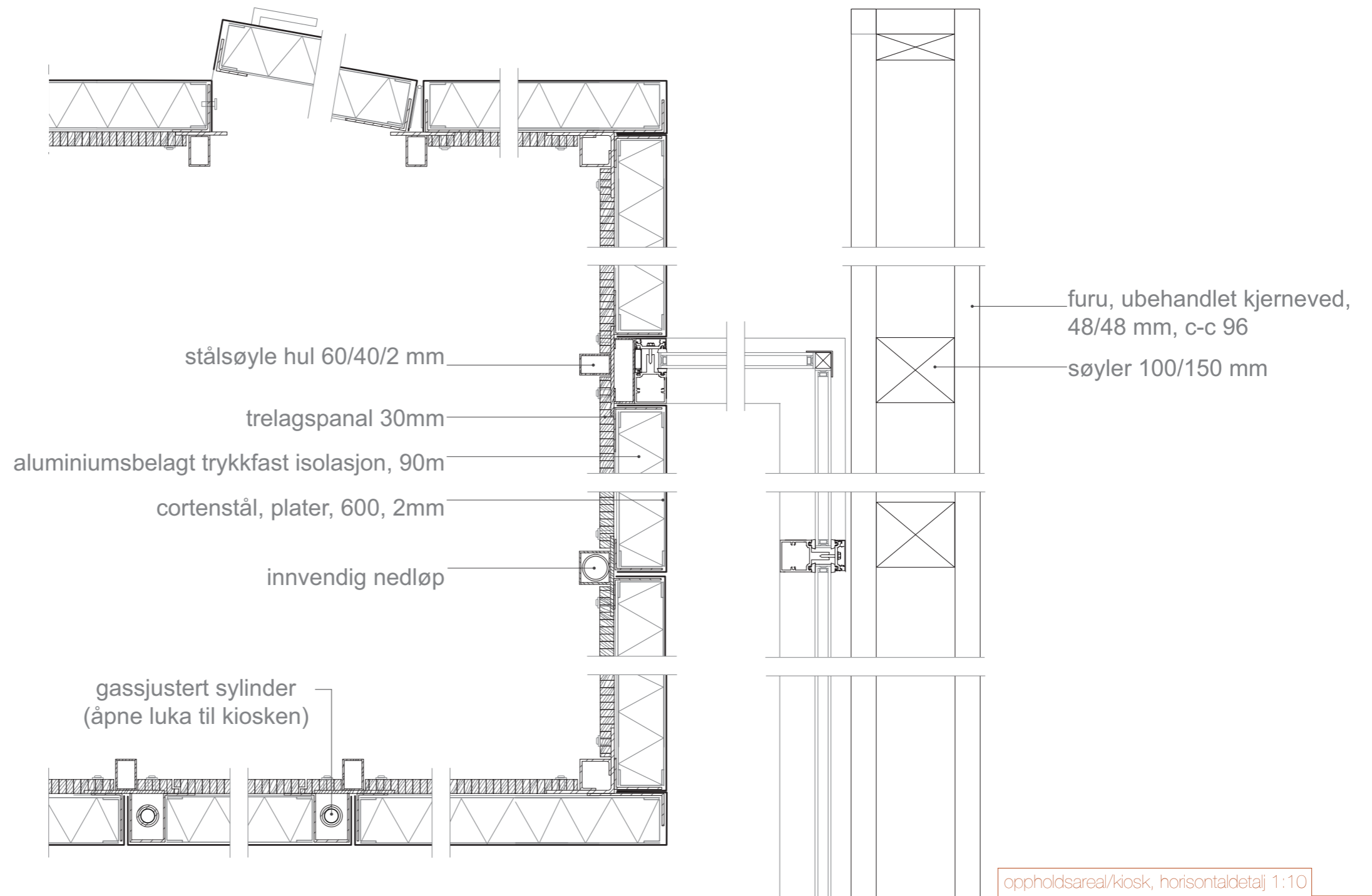

trelagspanel 30mm
 trykkfast isolasjon 30 mm
 I-bjelke 120 m
 limtrebjelker 100/300 mm

betong, søylesko faststøpt

Stuevika : det gode badeliv

Stuevika er et populært friluftsområde som passer både for barn, ungdom, voksne og eldre - et perfekt sted for å nyte flotte soldager. Området er preget av velformede furutrær som strekker seg helt ned i strandsonen. Under furutrærne er det rolig, stille og skjermet for vær og vind. De to østvendte, hvite sandstrendene er langgrunne og barnevennlige, og beskyttet av et svaberg som rammer området inn. Fra disse har du en flott utsikt til fastlandet på svensk side og mot Hvalerøyene.

Besøkende ankommer Stuevika som ligger på en av de ytterste øyene, på Hvaler hele sommerhalvåret. De kommer med egen båt eller med ferger fra Skjærhalden via Nedgården hvor de må ferdes til fots eller med sykkel for å komme helt fram til Stuevik

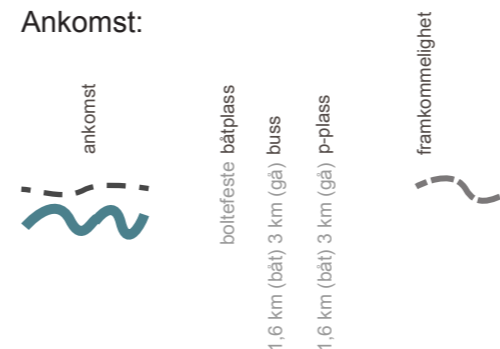

// Premisser //

Stedets kvaliteter:

Ankomst:

For å ta seg til Stuevika (Søndre Sandøy) må en bruke vannveien. En kan enten benytte seg av ferger som går fra Skjærhalden til Nedgården, og så å gå 3 km fram til perlen, eller en kan bruke egen båt og legge til ved et av de mange boltefestene som finnes her. Det arbeides med å knytte de eksisterende stiene som finnes i området til Kyststien. Disse er av god kvalitet og lett å ta seg fram på. Kyststien vil da også vise vei fram til Stuevika.

Topologi:

Stuevika er et relativt flatt område og består av to halvbuede, hvite sandstrender. Disse er langgrunne og godt beskyttet av de omkringliggende svabergene. De åpne svabergene strekker seg ut i havet, både fra nord- og sørsiden, og danner en naturlig innramming av sandstrendene. Bak sandstrendene mot vest ligger en velvokst/ tettvokst furuskog som strekker seg innover øya og danner et skjermet sted for besøkende.

// funksjoner //

Overnattingsperle:

Stuevika er valgt for utarbeidelse av de arkitektoniske funksjonene som knytter seg til overnattingsperlen. De funksjonene det blir lagt til rette for på overnattingsperlen henvender seg til brukere som ønsker en overnattingstur. Her vil brukerne kunne være i aktivitet og oppholde seg over flere dager, og de vil dermed ha behov for tilrettelagte muligheter for matlaging, overnatting, vann og toaletter.

Funksjonene jeg har lagt til rette for i Stuevika:

: opplevelse av naturen
Det er lagt til rette for nærhet til de naturgitte kvalitetene som finnes i Stuevika. Nærheten til havet og den flotte utsikten er to viktige faktorer.

: sted for å sove og lage mat
For å møte behovet for overnattingsmuligheter har jeg utviklet en overnattingsmodul som dekker de behov en har for å lage seg mat og sove. Modulen er plassert nær vannkanten på det åpne svaberget nord for sandstrendene. Dette området er skjermet fra de øvrige bruksområdene rundt sandstrendene med et brattere svabergparti. Området har flotte utsiktsforhold mot nord-, vest- og sørover sundet mot Sverige.

: vaske seg
Når en oppholder seg ute i naturen over tid, er det behov for personlig hygiene og å kunne vaske seg med ferskvann. Det er derfor foreslått en badstue med tilhørende dusj for å legge tilrette for dette. På stedet er det forøvrig utallige muligheter til å kunne hoppe i sjøen for et saltvannsbad.

: toalett
Det er lagt til rette for et toalett som skal betjene alle overnattingsmodulene og badstuen.

: søppelhåndtering
Når en ankommer området fra kyststien er det muligheter for å legge fra seg søppel i en miljøstasjon for området

: informasjon om naturperlen
Når en ankommer stedet finner en informasjon om perlen og kyststien på en informasjonstavle.

//brukergrupper //

Overnattingsperlen ved Stuevika er i hovedsak lagt til rette for brukere som liker å være ute i naturen over et lengre tidsrom. En forutsetning for brukergruppene er at de må klare å ta seg fram i ulendt terreng. Med denne perlen ønsker jeg å henvende meg spesielt til brukere som har god fysisk førlighet, samt ungdom og barnefamilier.

// konstruksjon //

Massivtre elementer er det bærende elementet til de klimatilpassede funksjonene som overnattingsmodulene, badstuen og toalettet. Alle funksjonene består av modulene fire vegger, et tak og et gulv av massivtre, så hvert element kan settes sammen før det fraktes i sin fulle størrelse til stedet og på denne måten forenkle byggeprosessen. Massivtreboksene hviler oppå et søyle - dragesystem av tre med kjerneved av furu. Dette er også det bærende element til tredekke som binder funksjonene sammen.

// materialer //

På Hvaler er det tradisjon å bruke stående kledningen, ru hvalerpanel. Jeg har derfor valgt å bruke stående kledning av ubehandlet kjerneved av furu på både vegger og tak på overnattingsmodulene, badstuen og toalettet. Med tiden vil en grå patinering av det ubehandlede trevirket gi forskjellig uttrykk på vegger og tak. Spileveggene som danner et uklimatisert oppholdsrom utenfor badstuen består av spiler.

// teknisk //

Oppvarming:

Overnattingsmodulene har store vindusflater som er vendt mot sør. Den passive solvarmen varmer derfor opp overnattingsmodulene. I tillegg har modulene en vedovn som fort kan varme opp det lille rommet. Badstuen har egen vedovn. Toalettet er uten varmekilde.

Vann og avløp:

I forbindelse med badstuen er det planlagt en vannsiste på 3000 m² som skal forsyne overnattingsgjestene med ferskvann sommerstid. Svartvannet fra toalett samles i en felles tank under "bryggen" på 1200m² som tømmes årlig. Gråvann i forbindelse med dusj vil gå til terreng.

Ventilasjon

Det planlegges naturlig ventilasjon både i overnattingsmodulene og i badstuen. I overnattingsmodulene er det muligheter for lufting via vinduer i den øvre delen av modulen; ved soveplassene. Det finnes en vindstyrt vifte i toalett.

Strøm

Overnattingsmodulene har ikke strøm tilgang. Modulene har gass til matlaging. En må benytte seg av stearinlys eller ha med egen batteridrevet lyskilde.

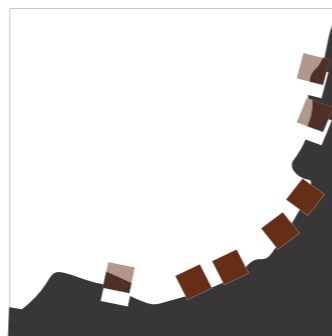
Drift og adgang

Overnattingsmodulene og badstuen planlegges inkludert i tilsyns- og nøkkelsystemet til Kystledhyttene som drives av Oslofjorden Friluftsråd.

// konsept //

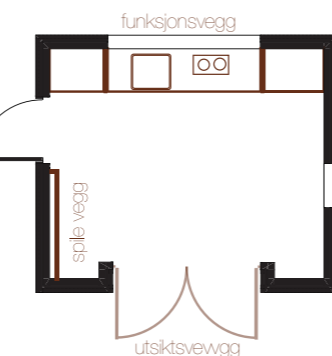
Fleksible overnattingsmoduler:

Hver modul omfatter de fasiliteter en trenger for å kunne overnatte. Det er derfor muligheter for å legge til rette for ytterligere overnattingsmoduler på stedet. Prinsippet gir også mulighet for å flytte modulene andre steder om dette er ønskelig. Den grunnleggende tanken er at overnattingsmodulene skal både kunne fungere i Stuevika og på et hvilket som helst annet sted langs Østfoldkysten. Med et konstruksjonsprinsipp bestående av en tett massivtreboks som hviler på et søyle - dragesystem kan modulene også benyttes andre steder langs kysten der det er behov for disse fasilitetene.

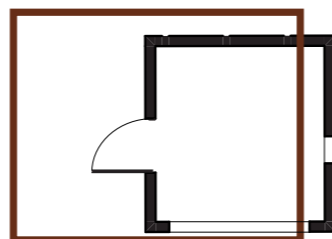
Overnattingsmodulen:

Tre av veggene i overnattingsmodulen har bestemte formål. Funksjonsveggen gir muligheter for å tilberede mat, samt være depo for ved og personlige eiendeler. Spileveggen fungerer som stige opp til soveplassene i den øvre delen av overnattingsmodulen og til å tørke tøy og utstyr. Utsiktsveggen, som består av to store dører i glass, gir rom for utsikt og nærhet til naturen.

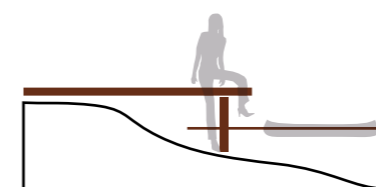
Badstuen:

Badstuen er delt inn i to rom som har ulike klimasoner. Selve badstuen består av en tett massivtreboks. Mens spileveggene som ligger utenfor den tette massivtreboksen lager et uklimatisert oppholdsrom hvor en kan finne ly for vær og vind. Innfor denne sonen er det også mulighet til å dusje.

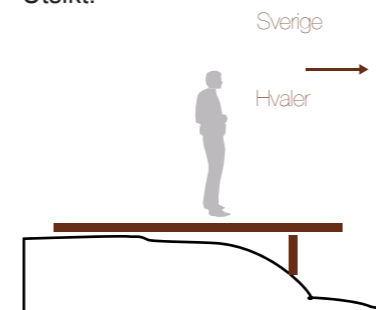
// opplevelse //

Nærhet til vannet:

Ved å legge overnattingsmodulene helt i vannkanten vil en oppnå nærhet til vannet. En kan sitte på bryggekannten og dingle med beina i vannet eller ta et raskt morgenbad. Det vil også være mulighet å ta seg helt fram til overnattingsmodulene med småbåt eller kano.

Utsikt:

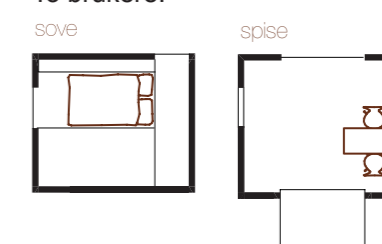

Ved å legge soveplassene i det skjermede rommet som ligger nordvest for bruksområdene i Stuevika, vil en oppnå en utsikt på 180 grader over sundet som grenser mot Sverige. Her kan en se mot tettstedet Stensvik på den svenske siden og mot Hvaler i sør.

// bruk //

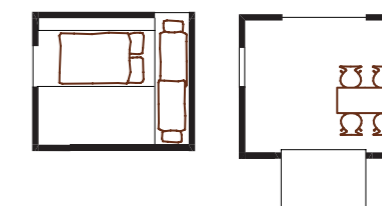
Overnattingsmodulene er små men innbyr likevel til fleksibel bruk. Modulene er tilrettelagt både for en eller to besøkende, eller for en større vennegjeng.

To brukere:

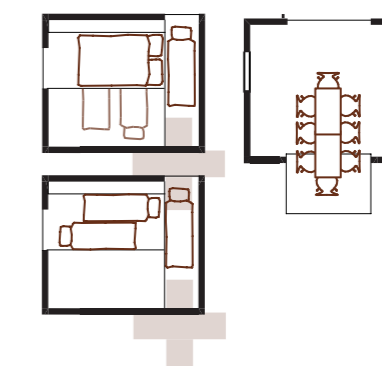
I den øvre delen av soveplassen er det en soveplass på 130 cm bred med plass for to personer. I den nedre delen er det plass for to til å sette seg ned og nyte et måltid.

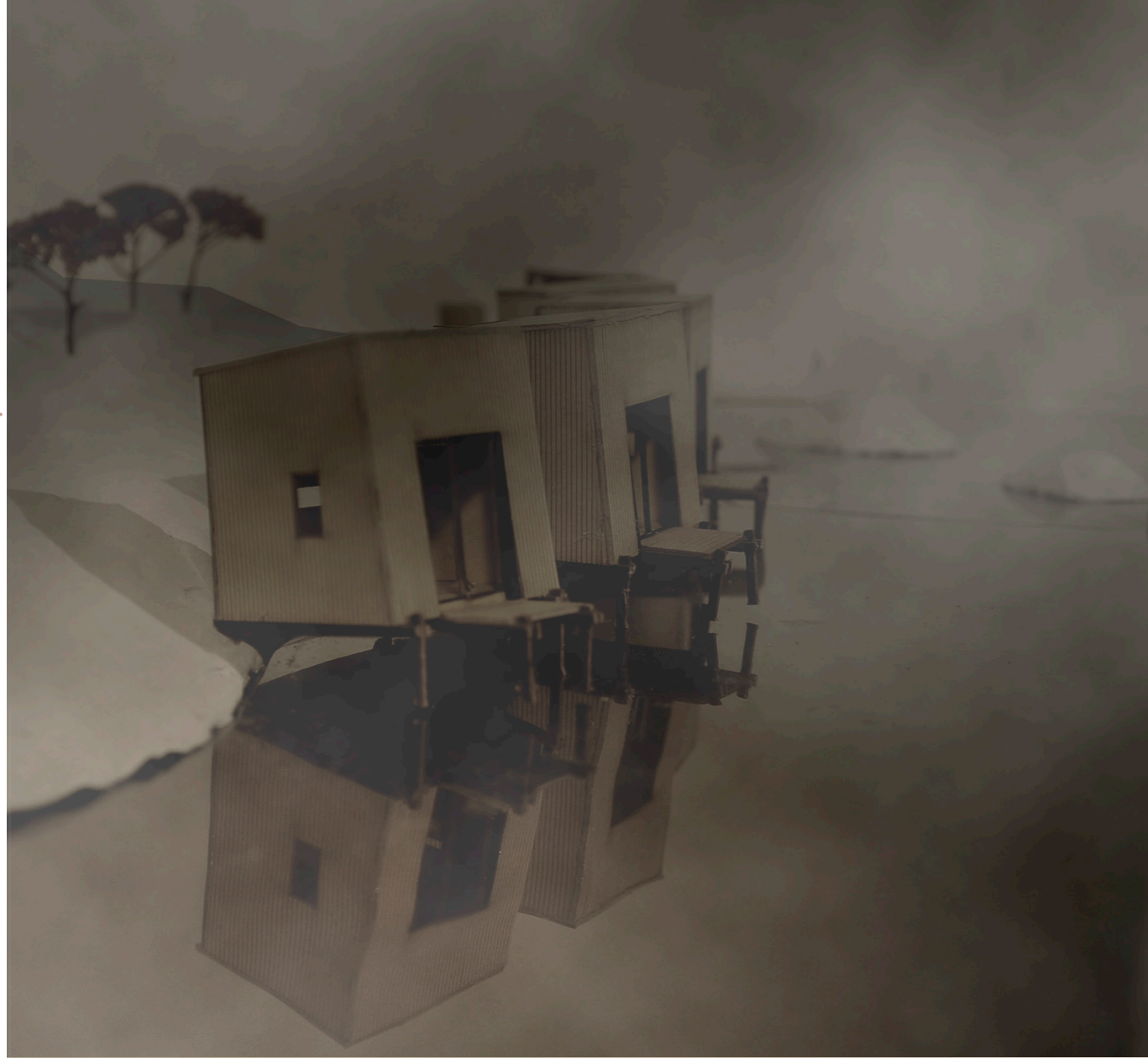
Familien:

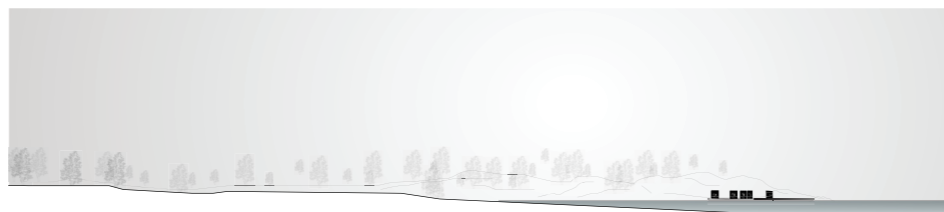

En familie på to voksne og to barn vil også kunne overnatte i en overnattingsmodul. I den 130 cm brede soveplassen er det plass til to voksne og barna har plass til å ligge andføttes på den 90 x 360 cm store soveplassen. Oppholdsarealet vil være sparsomt for en barnefamilie .

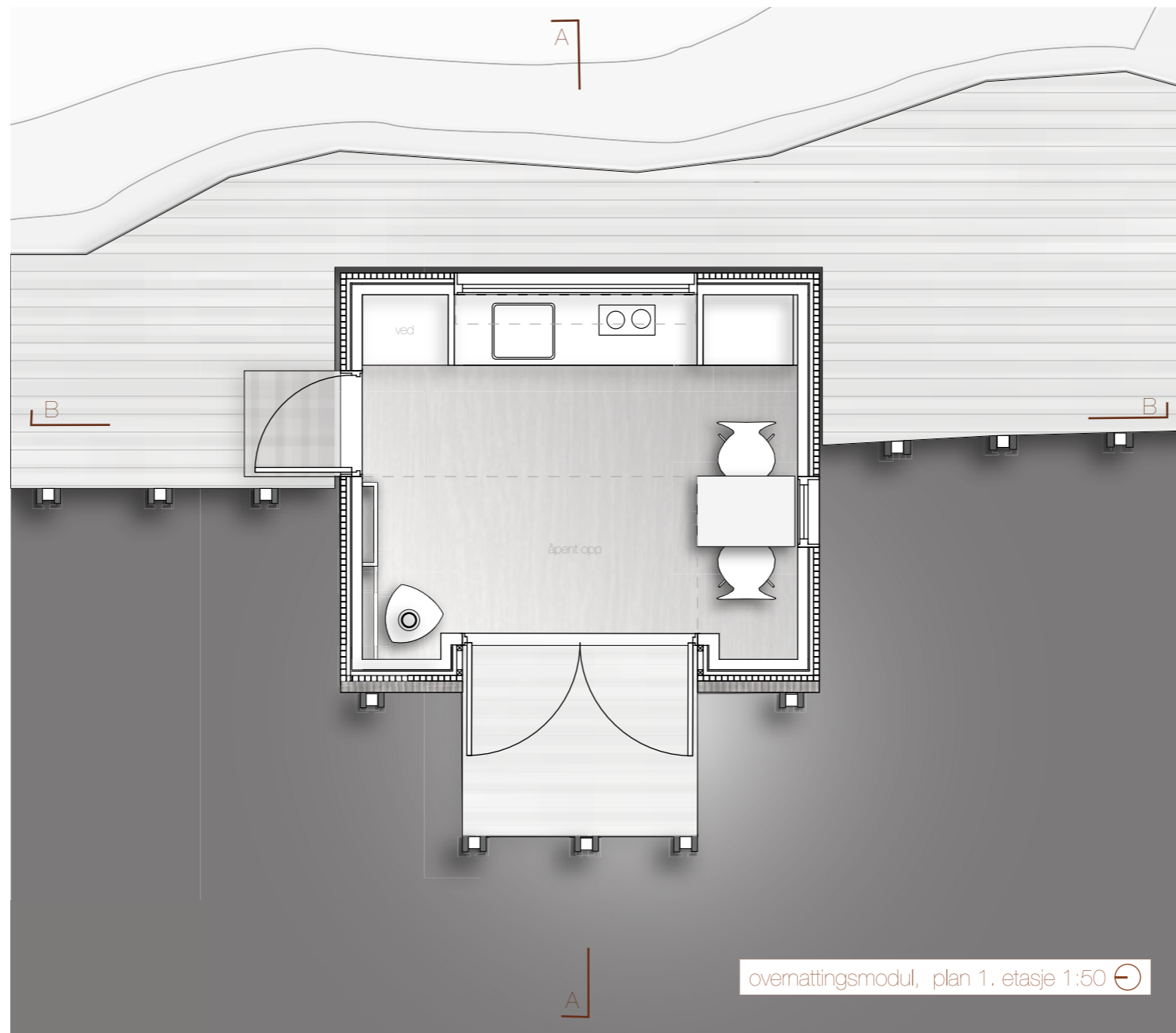
Vennegjengen:

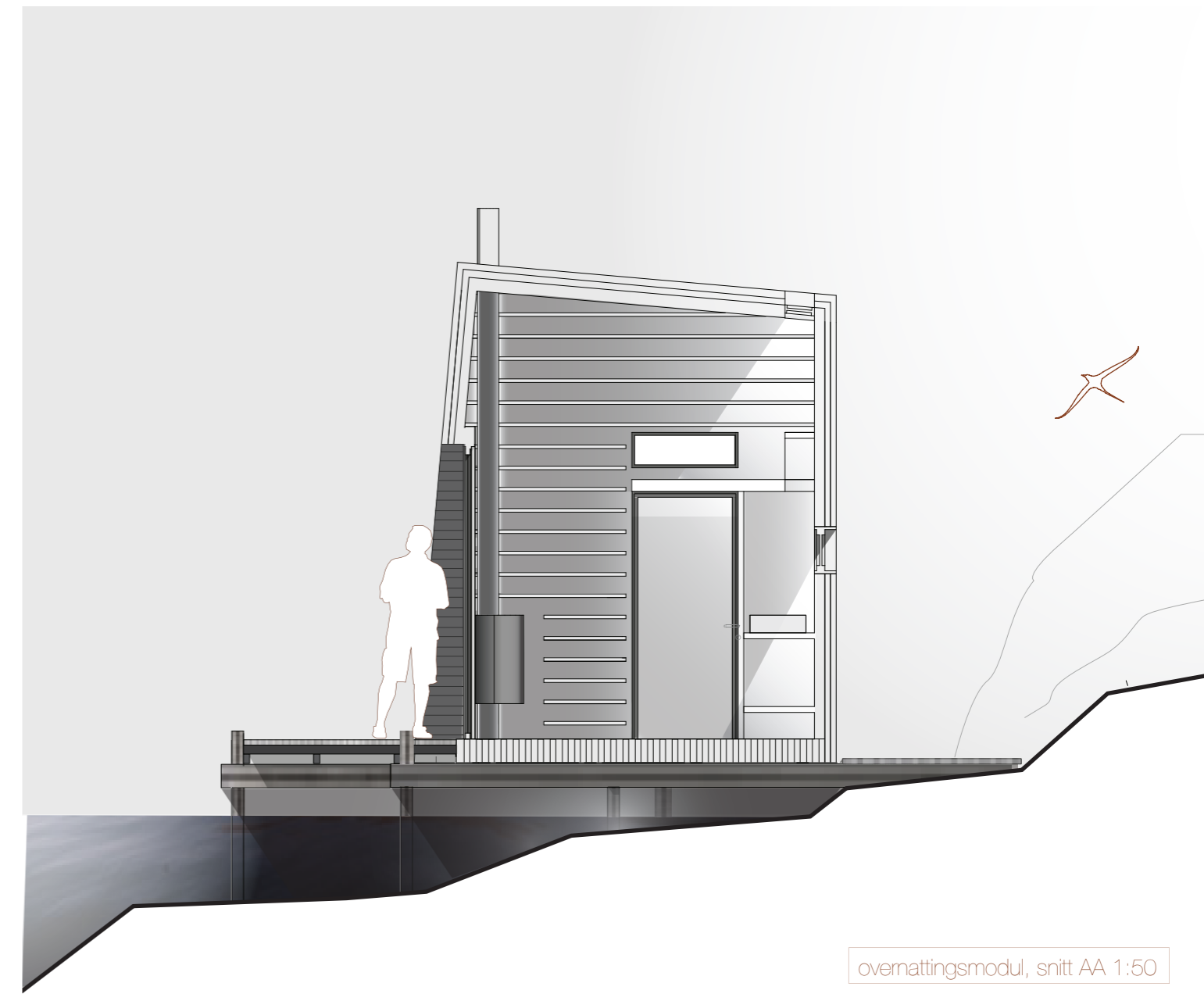

situasjonsnitt 1:1000

overnattingsmodul, snitt BB 1:50

overnattingsmodul, snitt AA 1:50

overnattingsmodul, fasade sør 1:50

overnattingsmodul, fasade vest 1:50

furu, ubehandlet kjerneved 48/48 mm

lekt (48 /48)

sløyfe 12/25

vindtettpapp 2trinnsvindtetting

trefiberplate

massivtre, overlappende elementer, 118

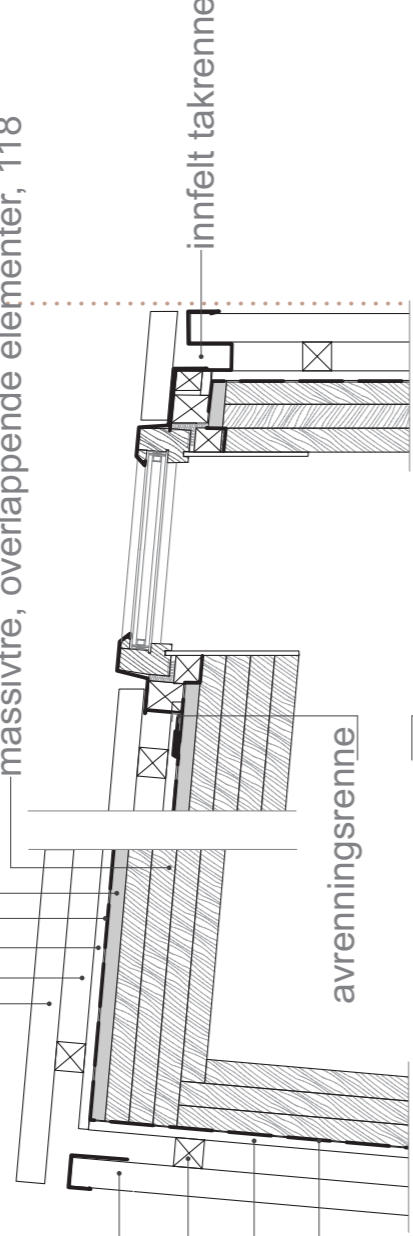
furu, ubehandlet kjerneved 48/48 mm

lekt 36/36 mm

sløyfe 12/25 mm-

vindtett papp, 2trinns vindtetting

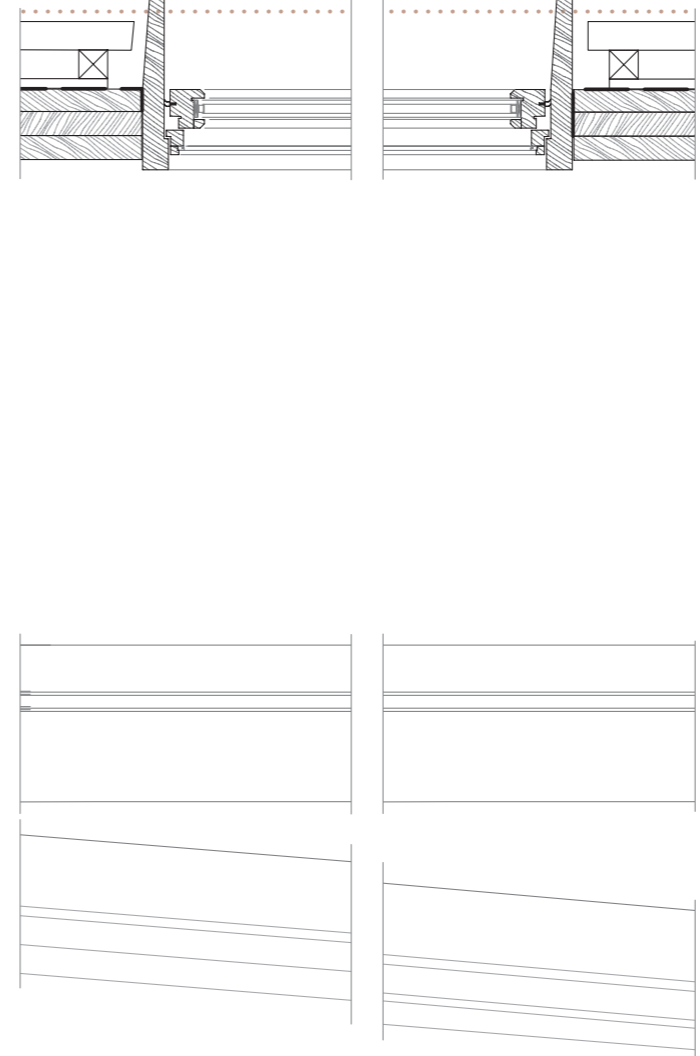
massivtre overlappende elementer 88
(30/30/28) mm (osp inneste treslag)

avrenningsrenne

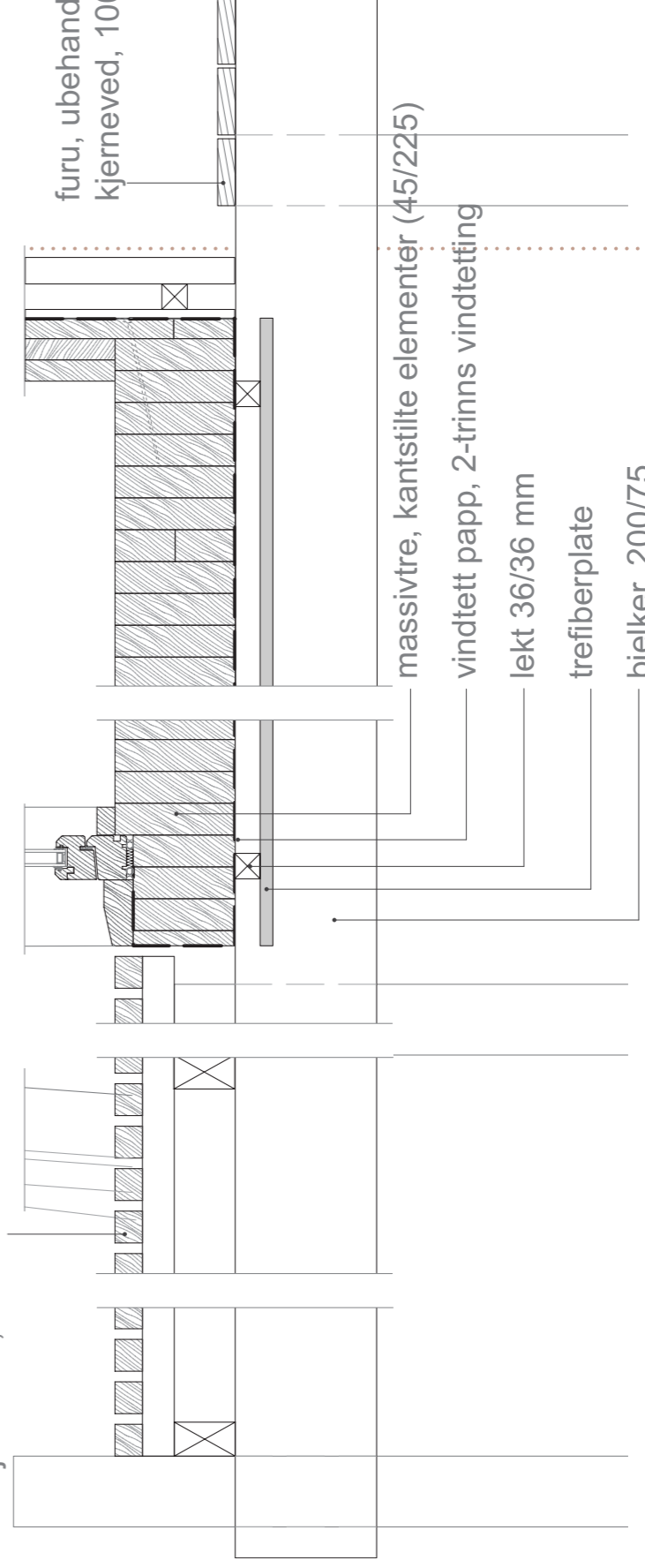
massivtre, skivetak,
sleivbærende, 95 mm

solskjerming

furu, ubehandlet kjerneved, 45 mm

furu, ubehandlet
kjerneved, 100 mm

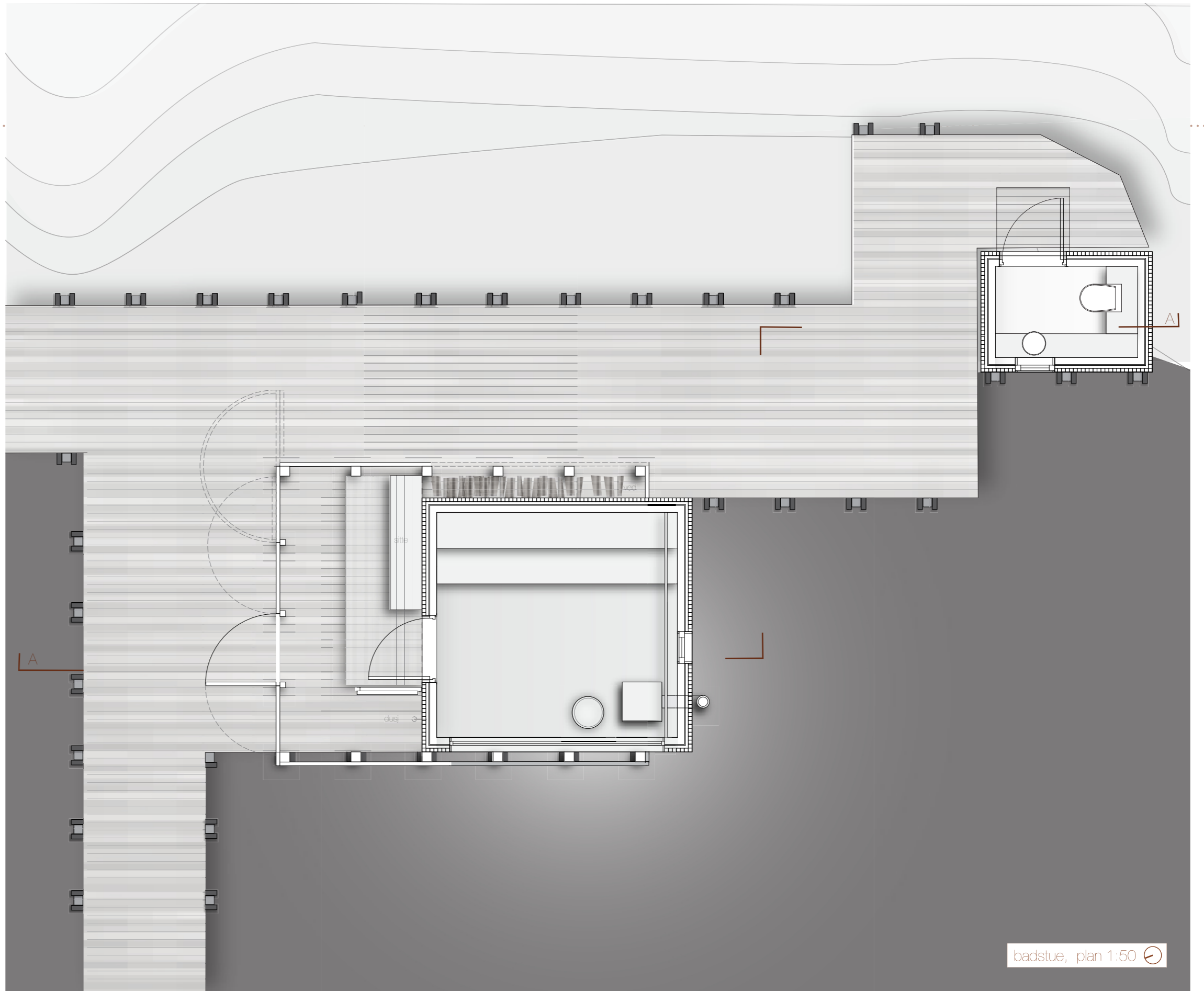
massivtre, kantstille elementer (45/225)

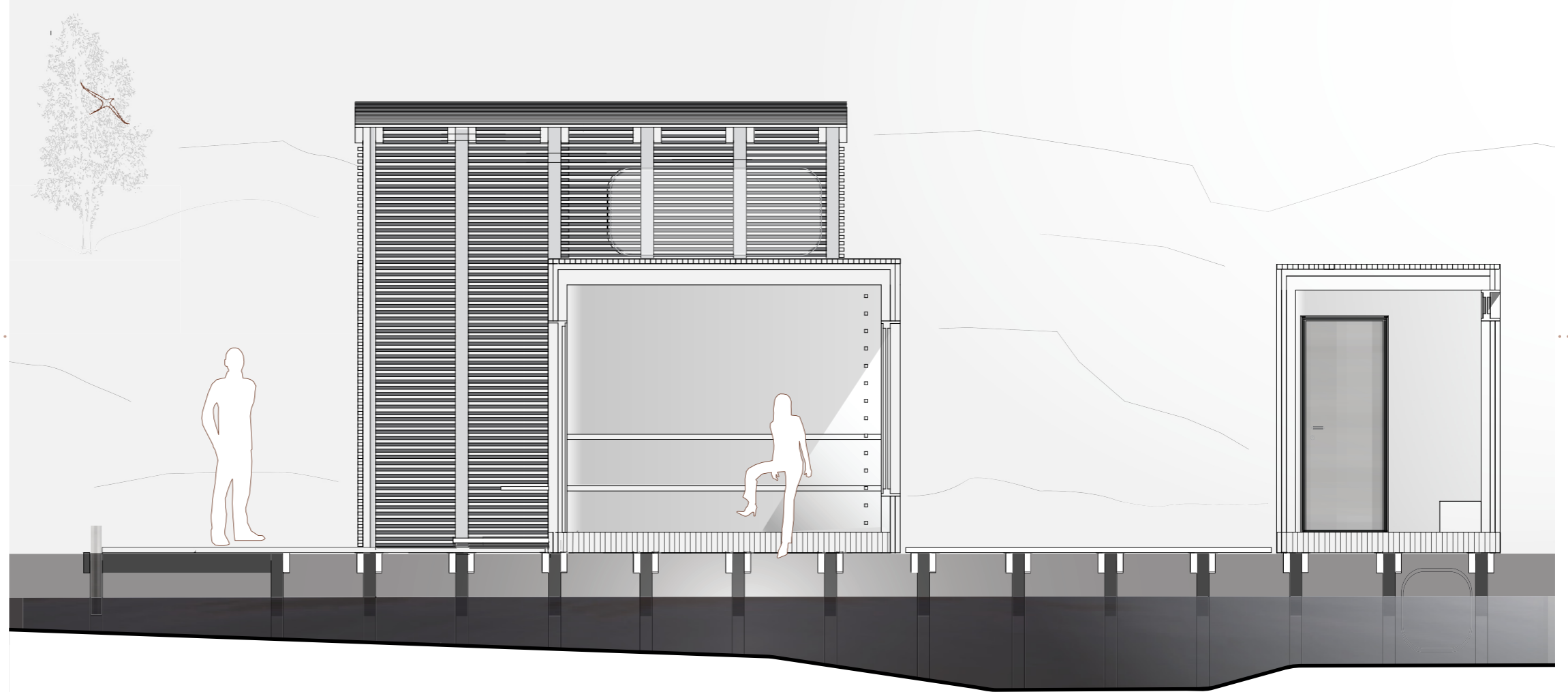
vindtett papp, 2-trinns vindtetting

lekt 36/36 mm

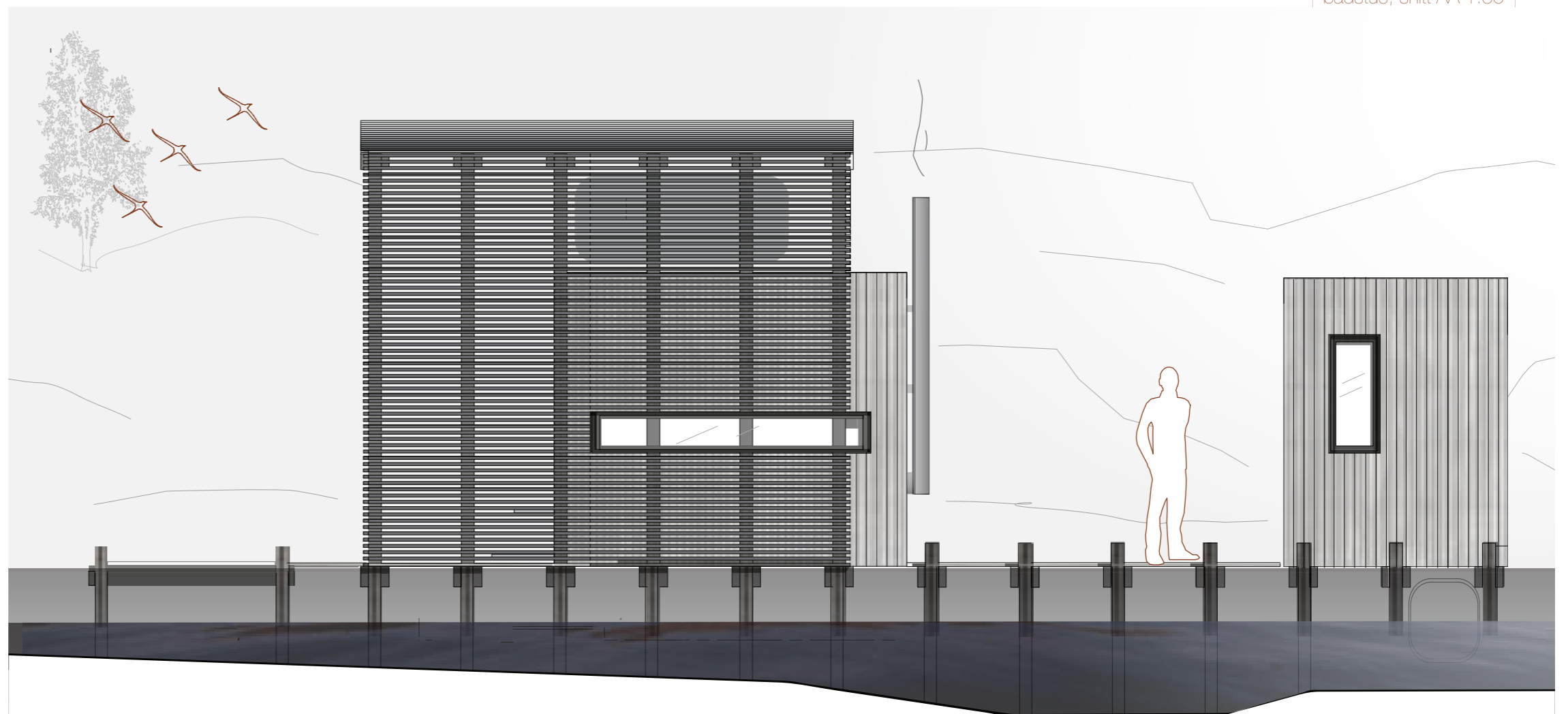
trefiberplate

bjelker, 200/75

badstue, snitt AA 1:50

badstue, fasade vest 1:50

furu, ubehandlet kjerneved 48/48 mm

lekt 36/36 mm

sløyfe 12/25 mm

vindtett papp, 2-trinns vindtetting

massivtre overlappende elementer 88
(30/30/28) mm (osp inneste treslag)

ved

“spiledører”, 48/36, c-c 72
(mulighet å åpne helt opp)

søyer, 125/125 mm

spilevegg, 48/36 mm, c-c 72

